

(فرهنگ و شرح کلمات عربی در کتب نصاب) - مؤلفه : شیخ ابن مولانا کلان ابن مخدوم الصبیان شیخ احمد - مکتوبه : ۱۱ شعبان ۱۲۶۱/۵۱۸۳۵ - بخط محمد مهتاب - آغاز : سیاس بقیاس من کریمی را که بکرم عمیم خویش اساس طبع اناس را بر علم معرفت مربوط نهاد -

☆ -

مجموعهٔ مصادر با صیغه‌های ماضی و حال بصورت جدولها) - مؤلفه : محمد مصطفی خان - مکتوبه : اواخر قرن سیزدهم هجری - آغاز : سبحانک لاعلم لنا الاما علمتنا انک انت العظیم الحکیم، بعد حمد ایزد غفار و صلوة و سلام بر سید ابرار و آل اطهار و اصحاب اخبار میگوید امیدوار مغفرت ایزد متان محمد مصطفی خان

دستور

۲۸۳۳ - آمد نامه ۳۶۳۶/۶۲۵

(فرهنگ کلمات فارسی باردو) - مؤلفه : کبول رام بسر تیج سنگه، منشی بادشاهی قوم کالهدیه، بسال ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۲۲/۵۱۸۱۲ - مکتوبه : ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۲۱ - ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۲۲/۵۱۸۱۳ - که مطابق است یا ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۲۲/۵۱۸۱۳ - بخط مصنف -

آغاز : موسم عفو است [و] فصل گل و وصل عندلیب (کذا) دلکشا آرامت سخن دل به سخن دل فریب

۲۸۳۳ - آمد نامه یا صیغوة المصدا ۵۰۲۲/۲۰۱۲/۲

(مجموعهٔ مصادر با صیغه‌های ماضی و حال بصورت جدولها) - مؤلفه : محمد مصطفی خان - مکتوبه : اواخر قرن سیزدهم هجری - آغاز : سبحانک لاعلم لنا الاما علمتنا انک انت العظیم الحکیم، بعد حمد ایزد غفار و صلوة و سلام بر سید ابرار و آل اطهار و اصحاب اخبار میگوید امیدوار مغفرت ایزد متان محمد مصطفی خان

۰۱۰۵۳/۲۱۳۱/۶

مصادر و کلمات فارسی با ترجمه آنها به پنجابی در زیر هر کلمه

آغاز : اول آخر بیا برو بخور بده

پهله بچھے او جا کواہ ده

۲۸۴۶ - آمدن نامه

۰۱۰۵۰/۲۱۳۳/۳

مجموعه مصادر فارسی

آغاز : الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين -- بدانکه لغت

پارسی که در آخر لفظش دال و نون و با تاء و نون باشد

مصدر است -

۲۸۳۷ - آمدن نامه

۰۳۳۰/۲۲۹۰/۲

مصادر فارسی با صیغه های مضارع آنها و معانی بارود

مؤلفه : ۱۸۱۵/۵۱۲۳۰

آغاز : آختن آخذ آخذ، آروختن آروزیدن آروزد -

۲۸۳۸ - آمدن نامه

۰۳۰۰/۲۲۹۰/۶

مصادر فارسی با مضارع های آنها

مؤلفه : ۱۸۱۵/۵۱۲۳۰ - کلمه "خلج" تاریخ است -

آغاز : آمدن آید، آسردن آسرد، آسودن آساید، آسودن آساید -

۲۸۳۹ - آمدن نامه

۰۱۰۵۰/۲۱۳۳/۱

مجموعه مصادر یا صیغه های ماضی و حال و معانی آنها بارود -

مکتوبه : ۱۳ ذی الحجه ۱۲۳۲/۵۱۸۲۷، بخط سیف الدین -

آغاز : خداوند ا بکن توفیق یارم که تا از فارسی مصدر نگارم

آمدن نیامدن آمد نیامد - - -

۲۸۵۰ - آمدن نامه

۰۰۳۵/۹۹۳/۱

مجموعه مصادر و صیغه ها و مشتقات دیگر آنها

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : آمد آمده است، آمده بود، می آید، خواهد آمد - - -

۲۸۵۱ - آمدن نامه

۰۰۳۶/۹۹۴/۳

مجموعه مصادر یا صیغه های آنها

آغاز : ابتدای فارسی از مصدر است و مصدر آنکه در آخر هر

کلمه دن و تن واقع باشد - - - آمدن آمد، آمده است،

آمده بود -

۲۸۵۲ - آمدن نامه

۰۰۳۱/۹۸۹/۱

مصادر یا صیغه های ماضی و حال آنها مع گردان

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : آمدن آمد آمده است، آمده بود -

۲۸۵۳ - امتیاز الکلمات، رساله

۳۸۳۳/۸۱۱/۱

در صرف و نحو فارسی و فرهنگ اصطلاحات، در چهار باب

مؤلفه : رحم خان ولد مبارز خان، بسال ۱۸۰۳/۵۱۲۱۹ -

ناقص الاخر -

آغاز : الحمد لله رب العالمين والعاقبت للمتقين... اما بعد
این رساله ایست در دانستن کلمات فارسی و تمیز کردن
در بیان حروف و شمائر و اسم و فعل ...

۲۸۵۸ - باغ افکار

۶۲۹۳/۵
(در صرف و نحو فارسی، در چهار چین)

مؤلفه : سید اصغر علی آبرو، بسال ۱۳۰۵/۶۱۸۸۵ - از اسم
تاریخ برمیآید - آبرو تا ۱۳۲۹/۱۹۱۱ ع بقید حیات بود -
آغاز : حمد واحد مطلق و فاعل برحق را زیست که بی استعانت
احدی بیک کلمه کن تمامی ذی حرکات و سکنات را که
در تصریف باب عدم جامد و سرگردان بودند از مصدر
وجود مشتق ساخت -

۲۸۵۵ - بحر الفرائد

۳۰۲۶/۲۱

(در صرف فارسی با معنی تراکیب فارسی)
مؤلفه : مشور علی متخلص به اعظم، بسال ۱۳۲۲/۱۸۰۷ ع در
مقدمه و پنج باب و خاتمه -

مکتوبه : اواسط قرن سیزدهم هجری - ناقص الاول -

آغاز : --- خطایش بود رحمت اللعالمین شفیع النور شاه دنیا و دین
--- اما بعد چنین گوید منور علی مملوک اهل بیت
نبی ---

۲۸۵۶ - ایضا

۳۶۶۱/۶۳۰/۳

مکتوبه : اواخر قرن سیزدهم هجری - ناقص الطرفین -

۲۸۵۷ - تشریح الحروف یا تشریح نادر

۳۳۸۴/۳۸۳

(در صرف فارسی و صنائع بدائع و عروض و قوافی و فن معما)

مؤلفه : میر حسین دوست حسینی سنهلی، بسال ۱۱۷۳/۱۵۰۹ ع -
"تشریح نادر" است و "بیاض نشاط" هم، مصرع
تاریخ است - او در ۱۲۰۳/۱۸۸۹ ع ترجمانه هاتقی را
تلخیص نموده -

مکتوبه : ۱۱۹۲/۱۷۷۸ ع، بخط محمد مقیم در شهر اربلی (نسخه
معاصر) -

آغاز : بنیاس بنیاس مصنفی را که نسخه مفردات حروف از
تمثیلات قدیم --- است و ثنای بی منتها مؤلفی را که
حرکیات الفاظ از تألیفات --- او

رک : ذعاکا ۱۷۹؛ عباسی ۱۸۹؛ ایوانو ۱۷۵؛ استوری ۸۳۳
که در اینجا سه نسخه دیگر این کتاب ذکر شده -

۲۸۵۸ - قصر یف سید شریف

رک : صرف میر -

۲۸۵۹ - جامع التعلیل

۵۶۳۹/۲۳۱۶

(در صرف و نحو عربی)

مکتوبه : مولا بخش - ناقص الاخر -

آغاز : الحمد لله رب العالمین --- بدانکه فعل صحیح ثلاثی
مجرد را کشش باب است ---

۲۸۶۰ - جامع القوائین

رک : صرف میر -

۳۶۳۳/۶۱۱/۲

در دستور زبان فارسی، در اقسام نثر و علم بلاغت و بیان و محاسن کلام و غیره)

مؤلفه : بهوبت رائی، سال ۱۱۰۰/۵۱۶۸۹
مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : ای از تو بر اهل صنعت آمد توفیق
گر معنی روشن است و گر لفظ دینی
این نامه که نام یافت دستور شگرف
امید که از قبول باید نصدیق

رک : ربو ۳۳، ب؛ ایته ۲۱۳۸؛ ایوانو ۶۰۶؛ ذکا ۱۶۷ -

۲۸۶۲ - دستور العمل فارسی

۳۱۹۳/۱۸۹/۳

(در قواعد و دستور فارسی و صنایع شعری)

مؤلفه : عبدالواحد هانسوی، معاصر عالمگیر -
مکتوبه : ۵ صفر ۱۲۶۰/۵۱۸۳۳، بخط مراد -

آغاز : رب اغفر و ارحم و انت خیر الراحمین -- اما بعد این
رساله چند ورق است مشتمل بر قواعد و ضوابط -

۲۸۶۳ - رساله الف کسرت

۳۸۳۶/۱۸۱۶

(در قواعد دستور فارسی و عروض، با توضیحات در بین السطور)

مکتوبه : ۱۸۹۹ بکرمی/۵۱۸۳۲، بخط بهیم سنگه -

آغاز : الف کسرت فاعل و مصدر قسم
اتصال و عطف و تحسین کلم

۲۸۶۴ - رساله زبده یا زبده ظهیر

۳۱۸۰/۲۱۶۹/۱

(در صرف عربی بفارسی)

مؤلفه : ظهیر بن محمود بن مسعود العلوی، قبل از ۱۱۸۷/۵
۱۷۷۳ء که تاریخ کتابت نسخه ربو است -

آغاز : الحمد لله الموصوف بالتصريف -- که جمله اجناس اسماء
و افعال بر جهاز نوع است، صحیح و سه‌موز و معتدل و
مضاعف -

رک : ربو ۲۴؛ ذکا ۷۷؛ ایوانو ۱۳۵۸؛ ایته ۲۳۱۱/۳
بانکی پور ۱۷؛ ۱۳۵۰۶ -

۲۸۶۵ - رساله نحو (منظوم)

۶۲۹۳/۲

(در بیان عوامل نحو و انواع آن)

مؤلفه : بنام سلطان معین الدین حسین که درست معلوم نشد
سلطان چه کشور و زمان بوده -- بنظم سلطان
حسین ایلکنی است که در ربع چهارم قرن هشتم هجری
میزبسته -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : بعد توحید خداوند درود و مصطفی

نعت آل پاک پیغمبر رسول مجتبی

حسب مدح خسرو غازی معین الدین حسین

حامی دین آفتاب معدلت ظل خدا

۲۸۶۶ - روح افزا، رساله

۵۰۳۱/۲۰۱۹/۳

(در قواعد دستور فارسی و انشاء)

مؤلفه : روح الامین الحسینی بخاری

مکتوبه : در حدود ۱۲۵۳/۵۱۳۸، بخط عبدالصمد -

آغاز : بهترین انشاء که دستاویز فخر و ذریعه آمرز منشیان و انشا

بردازان تواند بود حمد و ستایش علیم علام اعلم آفریننده

لوح و قلم -- است -

۲۸۶۷ - شرح صرف میر

۳۳۶۹/۳۶۵/۳

(در صرف عربی)

مؤلفه : ملا عبدالرحمن جاسی (۴) متوفی ۱۳۹۸/۵۱۳۹۲ -

مکتوبه : ۸ شوال ۱۲۲۶/۵۱۸۱۱، بخط سعادت علی عباسی -

آغاز : کلمات عرب سه قسم بود

نام شان حرف و فعل و اسم بود

۲۸۶۸ - شرح میزان الصرف

۳۳۶۹/۳۶۵/۳

(در صرف عربی - در دستور مقدمه نام رساله را "شرح میزان الاوزان"

نوشته اند که شاید اشتباه باشد)

مکتوبه : ۱۸ صفر ۱۲۲۷/۵۱۸۱۲، بخط سعادت علی عباسی -

آغاز : تخصصه و تمییل اما بعد آن چند سوال و جوابی که اطفال

علوم را در وقت ابتدا لازم گیرند تا [با] همفهمان بحث کنند

و گفتگو نمایند -

۲۸۶۹ - شرح هدایه

۳۹۶۰/۹۰۸

(در صرف و نحو عربی)

آغاز : باء جار است اسم مجرور و مضاف الله مضاف الیه و

بوصوف الرحمن صفت وی --

۲۸۷۰ - صرف میر یا تصرف سید شریف یا جامع التوابع

۵۱۸۰/۲۱۶۹/۲

(در صرف عربی)

مؤلفه : سید شریف جرجانی، متوفی ۱۳۱۶/۵۱۳۱۳ -

مکتوبه : غره رمضان ۱۲۰۸/۵۱۷۹۳، بخط سبحان قلی -

آغاز : بدان اسعدک الله تعالی فی الدارين که کلمات لغت عرب

بر سه قسم است -

رک : ایتھے ۲۳۰۶؛ ۹؛ باڈلین ۱۶۵۳ - ۵۶؛ ربوہ ۵۲۲ -

۲۸۷۱ - ایضاً

۵۲۵۷/۲۲۳۷/۳

مکتوبه : در حدود ۱۲۳۳/۵۱۸۲۸، بخط غلام محی الدین -

۲۸۷۲ - فصول اکبری

۳۳۶۹/۳۶۵

(در صرف عربی)

مؤلفه : سید علی اکبر اله آبادی، متوفی ۱۳۰۹/۵۱۶۸۰ -

مکتوبه : ۱۰ صفر ۱۲۲۷/۵۱۸۱۲، بخط سعادت علی عباسی -

آغاز : الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی رسوله -- بدانکه

-- کلمات عرب سه قسم بود - فعل، اسم، حرف -

رک : ایتھے ۲۳۲۳؛ ربوہ ۵۲۲؛ ڈھاکا ۵۲۰؛ کیمج ۵۶۳؛

ایوانو ضمیمہ ۲؛ ۱۰۸۳؛ بانگی ربوہ ۹؛ ۵۱۳ -

۲۸۷۳ - قواعد فارسی یا قوانین فارسی

۳۱۹۳/۱۸۹/۳

(در دستور فارسی)

مؤلفه : میر حسین لندانی، برای مستر جانسن رچرد

مکتوبه : ه شعبان ۱۲۶۰/۸۱۸۳۳، بغض مراد -

آغاز : بعد حمد و سپاس حکیم سخن آفرین و درود بر بنده‌های

گزین او، بر لوح بیان مینگارد -

رک : ابتداء ۱۹۰۵۲۱۸ -

۲۸۵۳ - کثیر الفوائد

۶۳۳۳/۳/؟

(در صرف و نحو فارسی)

مؤلفه : سلام الله بن محمد مقیم اقبال از ۱۱۳۳/۸۱۲۲۳ -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : بعد حمد و نعت و مقبت و مدح واضح و لایح یاد که این

چند مصادر ضروریه جهت اعادة مبتدیان قلیل الفهم و غبی

الطبع مرقوم نموده شد -

۲۸۵۵ - گلدسته قوانین

۳۳۳۶/۳۳۲/۲

(در تشریح قوانین صرف و نحو، انشاء، صنائع بدائع و عروض و قوافی

سیاق و توابعات نویسی و غیره است) در یازده باب - برای

برخوردار محمد بخش و محمد وارث تألیف یافت - -

مؤلفه : پسر محمد اعظم گهژتلی که یکی از مریدان میان غلام احمد

جیو بوده -

مکتوبه : ۱۹ اسوج ۱۹۰۱ بکرمی ۴۱۸۳۳/۸ - در آخر اسم کتاب

"گلدسته تازه بهار" نوشته شده -

آغاز : گوناگون ستائش قادری است و هو علی کل شی قدیره،

صفتی است از جمله صفات - -

۲۸۴۶ - ایضاً

۳۳۱۳/۳۰۹

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

۲۸۴۴ - ایضاً

۳۴۴۲/۴۳۹

مکتوبه : اوایل قرن دوازدهم هجری -

۲۸۴۸ - گلزار دانش

۳۳۱۴/۱۱۶۳/۶

(در دستور فارسی) -

بعضی از مصادر را باره و ترجمه کرده -

مؤلفه : نوازش خان، قبل از ۱۱۳۵/۸۱۲۳۲ که تاریخ تألیف

"دقائق الانشاء" است که در آن ازین کتاب استفاده شده -

آغاز : بعد تحمید مدح مخلوقات و پس از صلوات بر خلاصه

موجودات بدانکه -

رک : ابتداء ۲۱۲۰؛ باذلین ۱۳۰۳ (ذکرش) ،

۲۸۴۹ - ایضاً

۳۳۱۴/۱۱۶۳/۴

مکتوبه : ۱۹۰۰ بکرمی ۴۱۸۳۳/۸، در کپور تپه -

۲۸۸۰ - لطائف کوائف

۳۹۲۶/۱۹۱۳/۱

۱- اسم مؤلف از "مفتاح فارسی" او (شماره ۲۸۸۰) با اطلاع رید و آلا کاتب نسخه نام مؤلف را "بهائش" نوشته که صحیح نیست -

(در قواعد دستور فارسی)

مؤلفه : کشن جین بوس -

مکتوبه : در حدود ۱۲۰۷/۸۱۳۰۱ء، بخط عطا الله نومسلم -

آغاز : برای تعلیم نوآنوزان اینهمه مصدر فعل لازمی نوشته شد -

۲۸۸۱ - مسوده مشتمل بر دستور فارسی

۵۲۱۳/۲۲۰۳

(با مصطلحات و تاریخ و اقسام نظم و عروض و معما)

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری - ناقص الطریق - کرمخورده -

آغاز : --- از برای حسن عبارت بطریق --- می آرند و ترفات

در محاوره پسند طبع سخنوران نیست -

۲۸۸۲ - مفتاح فارسی

۵۰۵۷/۲۰۳۵/۵

(در قواعد صرف و افعال فارسیه)

مؤلفه : سلام الله بن محمد مایم نارنولی ، بسال ۸۱۱۳۸/

۱۲۳۳ء که گو نسخه پر بچندین فواید" مصراع

تاریخ است -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : الحمد لله العبود والصلوة علی صاحب المقام المحمود و

آله المسعود الی يوم الموعود اما بعد میگوید اشرف

عباد الله بی دستگه -

۲۸۸۳ - میزان الصرف

۳۶۰۸/۵۸۵/۳

(در قواعد دستور و صرف افعال)

از مؤلف گمنام این نسخه که ناقص است فقط چهارباب دارد و بگمان

غالب در قرن نهم هجری تألیف شده -

۶۱۳ آغاز : الحمد لله رب العالمین و العاقبت للمتقین --- بدانکه

اسعدک الله تعالی فی الدارین که جمله افعال متصرفه از

روی ترکیب حروف اصلی بر دو گونه است ثلاثی و رباعی -

رک : ابتداء ۲۳۱۱-۱۲؛ بالذین ۱۶۶۹، ۲۰۰۷؛ ربو ۵۲۳؛ الف؛

ذهاکا ۲۲۲ -

۲۸۸۴ - میزان واقع

۳۶۰۸/۵۸۵/۲

(در صرف و نحو عربی)

از مؤلف گمنام - شاید در قرن نهم هجری -

مکتوبه : ۶ ربیع الثانی ۱۲۳۹/۸۱۸۳۳ء، بخط سید علی حسن ولد

سید مدد علی در ضلع بلند شهر -

آغاز : الحمد لله رب العالمین العاقبت للمتقین --- بدان اسعدک

الله تعالی فی الدارین که جمله افعال متصرفه بر سه گونه

است ماضی و مستقبل و حال

رک : ربو ۵۲۳ -

۲۸۸۵ - نظم نیک (منظوم)

۳۰۲۱/۹۶۹

(در صرف و نحو عربی) -

مؤلفه : عصمت الله بن اعظم، تألیف ۱۰۷۰/۸۱۶۵۹ء، شاگرد

عبدالحکیم سیالکولی - ناقص الاخر -

آغاز : گرینما صرف کن دلپای مارا

بذکر اسم پاکت از هوا ها

بفضل نیک ما را راه بنمای

زبانم را بحرف غیر مکشای

۵۷۱۳/۲۳۹۵/۲

(در صرف فارسی، انشاء نویسی و عروض و صنائع)

مؤلفه : مرزا قتیل متوفی ۱۲۳۳/۸۱۸۱۷/۴۱۲۱۳

۴۱۷۹۹ -

مکتوبه : در حدود ۱۱۵۶/۸۱۸۳۰/۷ ناقص الطرفین و کرمخورده -

آغاز : -- بر صاحب والا مناتب میر امان علی صاحب را بعد

دریافت مقدمات نسخه شجره الامانی --

رک : ربو ۲۰۷۰۲۹۵؛ بانگی پور ۳۶۲۲؛ (ذکرش)؛ ۱۸۷۷

ذکرش) -

۲۸۸۷ - ایضاً

۳۱۹۸/۱۸۹/۶

مکتوبه : ۷ شعبان ۱۲۵۹/۸۱۸۳۳ -

آغاز : ترانه سنجی عندلیب قلم در بهارستان مفعله بر سر شاخ

سفر به تمنای گل همیشه بهار حمد محمودیست -

- ☆ -

علم بدیع و بیان

(عروض و قوافی و صنائع و بدایع)

۲۸۸۸ - اساس الشعر یا رساله مسیحا (منظوم)

۵۰۳۱/۲۰۱۹/۱

(در علم عروض و قوافی)

مؤلفه : شاید شیخ سعد الله مسیح یا مسیحا کبرانی پالی پتی،

بسرخرخوانده مقرب خان متوفی ۱۰۵۹/۸۱۰۶۳۶/۶ دودست

شیدا متوفی ۱۰۸۰/۸۱۹۶۹/۷؛ بسال ۱۱۱۷/۸۱۷۰۵/۶ -

بیت تاریخ اینست :

هاتف شیب از مدد ذوالجلال

گفت چه شد نامه بصلیح مثال

مکتوبه : قرن دوازدهم هجری -

آغاز : لؤلؤی لالامت ز بحر قدیم

بسم الله الرحمن الرحیم

آب کبرهای سخن پروزان

رونق کجینه دانشوران

رک : ربو ۲۰۷۰۲۹۵؛ الف ۲۳۷۸؛ (ذکرش)؛ ایضاً ۱۹۶۷-۶۸ و

۳۰۳۰۳۰۳

۲۸۸۹ - انهار الاسرار مع الاختصار

۲۰۲۵/۲۰۱۳

(در عروض و قوافی)

آغاز : مقدمه در فوایدی که ذکر آن پیش از شروع کردن
در شرح کتاب واجیبت - فایده : حروف دو قسم دارد -
حرف معانی و حرف معانی -
۲۸۹۰ - بلاغ المعانی

دارای مقدمه و سه باب و خاتمه در عروض و قوافی و صنایع - خاتمه
در بیان آداب نثر و نظم و بعضی قواعد علم عروض و قافیہ)
مؤلفه : بهادر علی، بسال ۱۲۳۵/۸۱۸۹۹ -
مکتوبه : ۲۷ ذی قعد ۱۲۵۲/۸۱۸۳۹/۴، بخط محب الله خان -
آغاز : هزاران شکر و سپاس ب حضرت واجب بقیاس که بلفظ
عظیم و فضل بیش از بیش جمیع بنی نوع بشر را به تشریف
شریف "ولدت کرمتا بنی آدم" ممتاز فرمود -
۲۸۹۱ - بلوستان خیال (منظوم)

۳۰۹۰/۸۵
(مجموعه مطالع هم قافیہ و هم بحر غزلهای شعراء که نماینده
صنایع شعری است با مقدمه بشور)
مؤلفه : بیگناش، بسال ۱۱۱۰/۵۱۶۹۸ - از اسم تاریخ برمیآید -
مکتوبه : قرن دوازدهم هجری -
آغاز : بعد از حمد و سپاس و شکر بقیاس حضرت مهین متعال
که منقذ اهل قیاس و قبل و قال ---
در آمد بخاطر امر این خیال
که نظمی کنم جمع ز ارباب حال
کنم از سر صدق اخلاص جمع
فروغی دهم هر یکی را چو شمع

۲۸۹۲ - بیاض محاسن کلام

۳۵۶۲/۵۳۸
مؤلفه : شاید بهیوت رائے که تا ۱۲۵۰/۸۱۶۱۴ میزیسته -
آغاز : نبویم تجویم بجز نام تو - سعدی شیرازی گوید :
که بی حکم شرع آب خوردن خطاست
اگر خون بفتوی بریزی رواست
۲۸۹۳ - تعلیم قافیہ، رساله

۵۰۵۵/۲۰۳۳
(در عروض و قوافی - در حواشی نیز خیلی از مطالب را افزوده اند)
مؤلفه : هلال چغتائی، متوفی ۱۵۹۳۹/۵۱۵۳۲ -
مکتوبه : ابوالفتح ولد مولوی محمد از اولاد شیخ فرید گنج شکر،
بحسب فرمایش مولوی جواد علی -
آغاز : الحمد لله الواهب المتعال والصلوة علی صاحب الکمال
- - - اما بعد نموده میشود که یکی از اصحاب و ارباب وفا
که طبع صافی او بعلم قوافی مایل بود -

۲۸۹۳ - ایضا

۵۲۳۹/۲۲۳۹/۲
مکتوبه : قرن سیزدهم هجری - کرمخورده -
۲۸۹۵ - تکملة الفارسی

۵۶۶۶/۲۳۳۶
(در صنایع شعری، عروض و دستور، در هفت باب)
مؤلفه : قطب علی عرف نهنن بریلوی، بسال ۱۱۷۵/۵۱۷۶۱ -
مکتوبه : ۱۱۷۷/۵۱۷۶۳، بخط احمد رضا - کرمخورده -

آغاز : پس از تحمید خدای جل و علی و نعمت سرور انبیاء...
سطری چند بقوانین لایه‌ی فارسی که بکتاب معتبرین، اخباری
از آن رفته، نوشته.

رک : ابتغی ۱۲۳۰ : باذلین ۱۷۵۸ -

۲۸۹۶ - ایضاً

مکتوبه : محمد عرفان -

۲۸۹۷ - تنقید الدرر

۵۰۳۰/۲۰۲۸

۵۰۳۰/۲۰۲۳

(در عروض و قوافی)

مؤلفه : محمد بن محمد بن شیخ محمد متخلص به قضائی، بسال

۱۶۱۵/۸۹۹۸، بنام عبدالله خان اوزبک پادشاه توران -

از اسم تاریخ برسیاید -

مکتوبه : ربیع الاول ۱۱۰۰۶/۵۱۰۹۷ -

آغاز : چون بگشائی سر درج سخن

اولش از نام خدا باد کن

بر سر هر نامه که نام خداست

موجب انجام همه بدعاست

۲۸۹۸ - تهذیب الکلام، رساله

۳۵۰۷/۳۷۳

(در محاسن و غیوب شعریه و قوافی)

مؤلفه : میر قمر الدین منت ابن ثناله مشوفی ۱۱۲۰۸، چند ماه

قبل از وفات خود، بسال ۱۱۲۰۸/۵۱۲۹۳ - از اسم تاریخ

برسیاید -

مکتوبه : محرم ۱۱۲۶/۵۱۸۳۳ -

آغاز : تهذیب کلام مربوط به ثنای متکلمی است که انشای
بدیع وجود فرمود و انسان را بتشریف "خلق الانسان
و علمه البیان" سر دفتر مخلوقات نمود -

رک : عباسی ض ۱ : ۷۸ : ابتغی ۱۷۲۳

۲۸۹۹ - چار شربت

۳۶۶۱/۶۳۰/۲

(در عروض و قوافی)

مؤلفه : حسن قنبل، مشوفی ۱۲۳۳/۵۱۸۱۷ -

مکتوبه : اواخر قرن سیزدهم هجری - ناقص الاول والاخر -

آغاز : -- اگرچه سکنه است و سکنه داخل ناموزون نباشد -

ایاغ ششم در ذکر نبات ریزه‌های حروف ملفوفی -

رک : ربیع ۱۲۹۵، ۸۵۸ -

۲۹۰۰ - حدائق البلاغت

۵۷۱۳/۲۳۹۵

(در علم بیان و صنائع بدائع، عروض و قوافی، فن معما و خاتمه در

سمرقات شعری - دره حدیقه)

مؤلفه : شمس الدین فقیر، بسال ۱۱۶۸/۵۱۷۵۳ - او در سال

۱۲۰۸/۵۱۷۹۳، کتابی بنام "ناصر باری" در نصاب

تألیف نموده -

مکتوبه : ۷ رمضان ۱۲۵۶/۵۱۸۳۰، بخط بنی رام - ناقص الاول -

کرمخورد

آغاز : در منطق ما نتیجه باشد الله -- در درودیکه حسن معانی

را پیرایه قبول بخشد و تحیتی که عروس سخن را از زور

کمال آرایش دهد -

رک : ایوانو ۱۲۹۵، ۹۶ (ذکرش) -

۰۰۵۴/۲۰۳۵

(در فصاحت، صنائع لفظی و معنوی و محاسنات و سرقات شعری، در مقدمه، دو فصل و خاتمه)

مؤلفه : مفتی شمس الدین فقیر کہ در ۱۲۰۸ھ/۱۷۹۳ء کتابی بنام، ناصر باری، نوشت۔

مکتوبه : در حدود ۱۲۳۰ھ/۱۸۲۳ء۔

آغاز : سبحان الله من ناقص را کہ عمر بی مثال به صیغه عجمدانی صرف ملازمت جہل نمودیم، مصدر حمد و ثنای متکلمی باید شد۔۔۔

رک : ایوانو ۳۹۵ (ذکرش)؛ ایچھے ۱۷۱۰ (ذکرش)؛ باڈلین ۱۱۹۳۔

۲۹۰۲ - دستور کلمات' یا وافیہ فی علم العروض والقافیہ

۰۰۵۴/۲۰۳۵/۱

(در عروض و قوافی وغیرہ)

مؤلفه : مفتی شمس الدین فقیر، بسال ۱۱۶۱ھ/۱۷۴۷ء۔

از اسم تاریخ برمیآید۔ فقیر تا ۱۲۰۸ھ/۱۷۹۳ء بقید حیات بوده۔

مکتوبه : در حدود ۱۲۳۰ھ/۱۸۲۳ء۔

آغاز : بعد از تقدیم حمد میدعی کہ بیت دنیا و آخرت باکمال تقطیع و موزونیت ساخته و پرداختہ اوست۔

رک : ایوانو ۲۳۰، ۳۹۵؛ ایچھے ۱۷۱۰؛ باڈلین ۳۹۵ (ذکرش)، ۱۹۹۳؛ ایوانو (کرزن) ۱۷۸۔

۰۰۳۶/۲۰۳۳

مکتوبه : جمادی الاخر ۱۲۶۵ھ/۱۸۴۹ء۔

بخط علی بن مرزا ابو جعفر خان۔

۲۹۰۳ - دستور النظم

۰۵۰۳/۲۳۸۳

(در بیان معانی الفاظ مفرد و مرکب و قواعد املاء و صنائع و عروض وغیرہ، در مقدمه و سه باب و خاتمه)

مؤلفه : محمد باقر موسوی والد، بسال ۱۱۳۰ھ/۱۷۲۷ء۔

مکتوبه : ربیع الاول سنہ ۵۰۰ ناقص الاول و کرمخوردہ۔

آغاز : -- واقع شدہ مکرر الف کہ ہمیشہ ساکن باشد و ابتدا بساکن متعذراست لهذا اسم او را عمزه مصدر کردند۔

رک : ربوہ ۳/۹۵۸۰؛ الف ۲/۱۱۹؛ ایچھے ۲۹۳۳۔

۲۹۰۵ - دیوان امامی موسوم بہ دوحة الصنائع

۳۵۶۰/۵۳۶

(در مقدمه و سه شعبه، در علم عروض و قوافی با شواهد از کلام خود و اسانڈہ دیگر، یک قسمت مقدمہ این کتاب غیر منقوط است)

مؤلفه : مولانا امام الدین امامی بن شیخ ابوالکرام، النعمانی، معاصر عالمگیر کہ رسالہ را بنام او کرده، بسال ۱۰۸۳ھ/۱۶۷۳ء۔

مکتوبه : ۱۹۱۵ بکرمی/۱۸۵۸ء بخط جیومیل برہمن۔

آغاز : الحمد لله الواحد الاحد الملک الصمد مالک الملوک الکرام حاکم ملک دارالسلام۔۔۔ اما بعد عرشہ میدارد۔

۔۔۔ گلبویان گلستان معانی و ورد چنان بوستان سخندانی۔

رک : ابوانو ۳۷۷ -
۲۹۰۶ - ایضاً

بدون تاریخ کتابت -
۲۹۰۷ - دیوان نویدی

۳۰۷۹/۷۳/۱
(در صنعت ترک حروف از الف تا یاء و قواعد عروض و قوافی)
مؤلفه : نویدی اصفهانی، متوفی ۱۰۵۵/۶۶۳۵ -
مکتوبه : ۳ محرم ۱۲۷۷/۱۸۶۰، بخط فتح علی حسین پوری -
آغاز : در صنعت ترک الف :
صد شکر که شد دولت وصل تو میسر
گردید ز خورشید رخت دیده منور
رک : ایضاً ۲۲۱۱؛ سپهرنگر ۵۲۶ -

۲۹۰۸ - ذکر قافیه
(در علم قافیه و غیره)

مؤلفه : میر ابوالحسن فراغانی -
مکتوبه : در حدود ۱۱۲۸/۱۷۱۵ -
آغاز : در شرح قصاید حکیم انوری مذکور است که قافیه در
لغت بمعنی پس سر و از پس رونده و در اصطلاح شعراء
عبارتست از آنچه تکرار باید -

۲۹۰۹ - رساله تجنیس
(در انتخاب بعضی صنائع شعری)
۰۰۸۷/۲۰۷۵/۱

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری - ناقص الاخر -

آغاز : ترصیح در لغت نشاندن جواهر است در چیزی و در
اصطلاح شعرا که دو لفظ بازدیاد از یک جنس آوردن -

۲۹۱۰ - رساله جمع مختصر

۳۶۷۰/۱۶۲۰
(در عروض و قوافی و صنائع و غیره)
مؤلفه : وحید تبریزی، قبل از ۱۸۶۹/۱۳۶۳، که تاریخ کتابت
نسخه باذین است -

مکتوبه : در آخر نسخه تاریخ کتابت ۱۸۹۷/۱۵۶۹ و اسم کاتب
"حبیبه بنت محمد قاسم محدث، مسطور است ولی نظر به
مرکب و کاغذ و خط و غیره این نسخه کتابت ۸۹۷۷
نمی تواند باشد - بنظرم کتابت اواخر قرن یازدهم هجری
است و از نسخه‌ای نقل برداشته شد که بتاریخ مزبور
بندست حبیبه کتابت شده بود -

آغاز : سہاس یقیاس واجب التعظیمی را کہ بشریف نطق انسان
را مشرف ساخت و کلام موزون و علم اوزان موهبت فرمود -

رک : رنو ۸۹۶ الف؛ باذین ۱۱۳۳۶ - ۳۷

۲۹۱۱ - ایضاً

۵۱۹۵/۲۱۸۳
مکتوبه : قرن سیزدهم هجری، بخط محمد عاقل -

۲۹۱۲ - رساله در صنائع و بدائع

۳۶۶۶/۶۳۵

۲۹۱۶ - ایضاً

۰.۳۲/۲.۰۲.

مکتوبه : غره ربيع الثاني ۱۲۲۲/۵/۶۱۸۰۴ -

۲۹۱۷ - ایضاً

۰.۳۳/۲.۳۲/۱

مکتوبه : ۱۶۱۸۳۸/۵/۱۲۶۵، بخط علی محمد بن مرزا ابو جعفر خان -

۲۹۱۸ - ایضاً

۰.۰۰/۲.۳۸

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

۲۹۱۹ - رساله در علم قوافی

۳۷۲۸/۶۹۵/۲

مؤلفه : عطا الله بن محمود حسینی متوفی ۱۵۲۲/۵/۹۲۹
بفرمایش میر علی شیر تألیف یافت - ناقص الاخر -آغاز : سیاس بقیاس صانعی را سزد که تأسیس بدایع مصنوعات و
نظم ملسله موجودات بی دخیل و شرکتی نمود -

رک : ایتھے ۲۰۵۲-۲۰۵۳؛ رنو ضمیمه ص ۱۲۵

۲۹۲۰ - ایضاً

۰.۳۵/۲.۳۳

مکتوبه : ۱۷ جمادی الثاني ۱۲۵۶/۵/۶۱۸۳۰، بخط محمد علی بن
مرزا ابو جعفر خان در لکهنؤ -

۲۹۲۱ - رساله در محاسن و معائب سخن

۰۱۹۵/۳۱۸۳/۱

(در دو باب - باب دوم ناقص است و فقط پنج صفحه دارد، با شش ورق
از رساله دیگر در صنائع شعر، در آخر) -

مکتوبه : ۲۹ ذی حجه ۱۰۷۰/۵/۶۱۶۶۰ -

آغاز : ترصیع در لغت نشانندن جواهر باشد و در اصطلاح
آست که سخن را خانه خانه کنند -

۲۹۱۳ - رساله در صنائع شعری

۳۹۳۸/۸۸۶/۳

آغاز : موضوع، هر علمی را موضوعی بود و موضوع هر علم را یک
چیزی باشد که عوارض ذاتیه او یعنی دران علم نموده
آید چنانچه قواعد تحریر حساب ملک و مال موضوع علم
سیاق است -

۲۹۱۴ - رساله در صنائع و بدائع (منظوم)

۳۳۶۶/۳۶۲/۱

مؤلفه : ضمیری اصفهانی متوفی در حدود ۱۵۸۲/۵/۹۹۰ -

آغاز : کشتی و عمر هر دو در گذرند

شاهد و زرگر این دو سیمبراند

شجر و دزد هر دو بر دارند

کنف و شاه هر دو سر دارند

۲۹۱۵ - رساله در عروض

۰.۳۲/۲.۰۳/۵

مؤلفه : مولانا جامی متوفی ۸۹۸/۵/۱۴۳۲ -

مکتوبه : در حدود ۱۱۲۸/۵/۶۱۷۱۵ -

آغاز : سیاس وافر قادری را که هرکات سریع دوائر افلاک را سبب
ازدواج اصول و امتزاج ارکان گردانید - - -

رک : ایتھے ۱۳۸۰؛ باڈلین ۱۸۹۸/۳۳ - ۹۵ -

مؤلفه : بهمد محمد شاه (۱۱۳۱-۱۱۶۱/۵۱۱۶۱-۱۱۷۱/۵۱۷۱)

مکتوبه : در حدود ۱۸۳۵/۵۱۳۵-۴۱۸۳۱

آغاز : حماد ای حمد جزیل و قمار ای ثنای جمیل سرکردگار ابرا

که افضل قدیم او طباع فضلاء را بزینت بیان معانی

بدیعه بیاراست -

۲۹۲۲ - رساله صغیر

۵۰۵۳/۲۰۳۱/۱

(در صنائع شعری و عروض و غیره، مستملبر مقدمه و شش مقاله، با بعضی

توضیحات در حواشی)

مؤلفه : مولانا جامی متوفی ۸۹۸/۵۱۳۹۲-۴۱۳۹۲

مکتوبه : غرة جمادی الآخر سنه ۱۰۹۹/۵۱۶۸۷-۴۱۶۸۷

آغاز : حمد یحیی واجب الوجودی را که سلسله موجودات را

بواسطه اتصال کاف و نون انتظام بخشیده -

۲۹۲۳ - رساله صنائع شعری

۳۸۵۹/۱۸۳۹

(با امثله از کلام اساتذم)

آغاز : تحت معلا مروج بیت مؤکد -- و آنرا کاف تمغیر

تامند چنانچه درین ابیات واقع است

۲۹۲۴ - رساله ضوابط نظم

۵۰۲۵/۲۰۱۳/۲

(در عروض و صنائع)

آغاز : بدانکه اجزای میزان را بیت مرکب است از ارکان و

ارکان بیت مرکب اند از اصول و اصولی که ازان مرکب

شود منحصراند در سه لفظ -

۲۹۲۵ - ایضاً

۵۰۳۱/۲۰۱۹/۲

مکتوبه : ۱۸ صفر ۱۲۵۳/۵۱۸۳۸-۴۱۸۳۸ بخط عبدالصمد -

۲۹۲۶ - رساله عروض

۵۶۵۷/۲۳۳۶

مؤلفه : سید نعیم بدخشی، که ذکر شرح مشهوری و قصیده بابت

سعاد او در قنارش مخطوطات (ابتداء) ۱۱۰۸، ۲۶۳۳ و

ربو ص ۹۱) آید -

مکتوبه : ۵۳/۵۱۶۶۲-۴۱۶۶۲

آغاز : حمد یحیی و شکر یحیی ایزد دانا و توانا را که ما را گنج

دانائی بدل نهاد و کاید گویائی بزبان داد -

۲۹۲۷ - رساله عروض

۵۰۳۸/۲۰۲۶/۱

(مستملبر دو باب - درین نسخه قسمتی از باب اول و باب دوم که آنهم

ناقص الاخرست، دارد)

مؤلفه : از شخصی که در عهد شاه شجاع (پسر شاهجهان، شواری

۵۱۰۷/۴۱۶۵۹) پدرش در بنگاله بود -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری - ناقص الاول و الآخر -

آغاز : مستملبر پنج فصل - فصل اول در بیان حاجت بعلم عروض

و واضح و وجه تسمیه آن - باب دوم - بدان اسعدک الله

تعالی که این علم میزان موزونی [طبیع] است -

۲۹۲۸ - رساله عروض

۵۰۵۳/۲۰۳۱/۲

مؤلفه : شاه قاسم کاهی، متوفی ۸۹۸۸/۴۱۵۸۰ -

مکتوبه : ۳ جمیع الثانی ۱۰۹۹/۸۱۰۶۸۸/۴۱، بخط عبدالهادی -

آغاز : بسم الله الرحمن الرحيم
مطلع دیباچه نظم قدیم
قافیه منجان که بیت الله اند
از فن این نظم بدیع آگه اند

۲۹۲۹ - رساله عروض

۰۰۳۳/۲۰۲۱

مؤلفه : محمد واصل

آغاز : جمیع حمد مر قادر بر که از قدرت کلمه خود بیت اشعار
سپهر نیلگون را بی عروض و اوتاد مستحکم نموده -

۲۹۳۰ - رساله عروض

۰۰۵۴/۲۰۳۲/۱

مؤلفه : مولانا جامی متوفی ۸۱۹۸/۴۱۳۹۲ -

مکتوبه : قرن دهم هجری - ناقص الاول -

آغاز : --- که آن بیت دران بحر واقع شده است و طریقی آن
است که نظر بنفس حرکت کند -

۲۹۳۱ - رساله عروض و قوافی

۰۰۲۰/۲۰۱۳/۱

(مقدمه در بیان حروف تهجی و اقسام اضافات و غیره و قبل ازان اوراق
رساله "مختصر وافی بقواعد علم قوافی" از جامی منقول است)

مؤلفه : میر روح الامین متوفی ۱۰۳۷/۸۱۰۶۳۷ -

مکتوبه : ۱۲۰۷/۸۱۲۰۷۴۲ بیاس خاطر خلیفه محمد بخش -

آغاز : مقدمه، در بیان حروف تهجی و اقسام اضافات و قوافی بعضی
الفاظ و نقل رساله قوافی و غیره قوانین و ازین هر کدام فصلی
بیان میکنم - فایده : باید دانست که

رک : اینتیه ۱۰۳۹، ۱۰۳۰ (ذکرش) -

۲۹۳۲ - رساله عروض یا عروض سیفی

۰۷۳۲/۲۳۱۳/۲

(در عروض و قوافی)

مؤلفه : سیف الدین سیفی متوفی ۸۹۰۹/۴۱۰۰۳، بسال ۸۸۹۶/

۴۱۳۹ - لفظ 'فیضها' تاریخ است -

مکتوبه : قرن دوازدهم هجری - ناقص الطرفین -

آغاز : --- سخن را بموزون قید کرده شد - ازانکه سخن ناموزون
را شعر نگویند

رک : باذین ۱۳۳/۳۹۱، ۳۹۰/۹۹۱، ۹۸۳، روی ۵۲۰ ب؛

ژهاکا ۱۷۷۸، ۳۶۹؛ ایوانو (کرزن) ۱۷۷۳، ۱۷۷۹؛ مشهد
۷ (۲) : ۶۳۷ -

۲۹۳۳ - ایضاً

۰۱۳۹/۲۱۳۷

در آخر این نسخه یک صفحه از رساله قافیه جامی نیز منقول است -

آغاز : الحمد لله الذي جعل علم العروض میزان الشعار والصلوة
على صاحب ديوان الرسالة اهل بيت وصحابه اطهار اما

بعد بدانکه باعث برین تألیف آن بود - -

۲۹۳۳ - ایضاً

۶۳۷۹/۱

با ۵ ورق در سوالات و جوابات قسمی در اول نسخه -

مکتوبه : در حدود ۱۲۳۶/۴۱۸۳۰ ناقص الطرفین -

۲۹۳۵ - ایضاً

۰۰۲۴/۲۰۱۲/۱

ناقص الاول -

۰۰۵۴/۲۰۳۲/۳

با پنج صفحه از رساله‌ای در صنائع و سه صفحه از مثنوی
سلسله الذهب جامی در آخر نسخه -

مکتوبه : قرن دهم هجری -

۲۹۳۷ - ایضاً

۰۱۹۵/۲۱۸۳/۳

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

۲۹۳۸ - ایضاً

۰۰۳۳/۲۰۳۱

مکتوبه : جمادی الاول ۱۱۲۶ / ۱۸۰۹، بخط علی محمد بن مرزا
ابو جعفر خان در لکهنؤ -

۲۹۳۹ - رساله قافیه

۰۰۳۸/۲۳۲۹

(مشتعلیر پنج مطلع در عروض و قوافی)

مؤلفه : نورالدین بن احمد بن عبدالجلیل، معاصر حضرت
نظام‌الدین اولیاء متوفی ۷۷۰ هـ - برای احمد بن عبدالجلیل
که در اواخر قرن چهارم هجری سیزدهم، رجوع شود به
براکتین ۱: ۲۱۹؛ چهارمقاله، تعلیقات ص ۲۵۹ -

مکتوبه : قرن یازدهم هجری - ناقص الاخر و کرم‌خورده -

آغاز : نثرانی اختری که مطلع انوار بیان را شاید و روحانی
جوهری که مخزن اسرار جنان را بیارابد ذکر صانع که
تأسیس بیت بدیع فلک را بی دخیل و معاونی پدیدار
گردانید - - -

۰۲۳۹/۲۲۳۹/۱

مؤلفه : خواجه کلان المخزومی
مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -
آغاز : بعد از اساس سیاس صاعمی که قافیه بیت مستوع را بی
دخیل تأسیس فرموده، جلت قدرة و عمت نعمته - - -

۲۹۳۱ - رساله مختصر در عروض

۰۰۵۴/۲۰۳۲/۳

(در عروض و قوافی بنظم و نثر فارسی)
مؤلفه : سیف‌الدین بیگی، متوفی ۱۰۹۰ / ۱۷۰۳ -
مکتوبه : قرن دهم هجری -

آغاز : بدانکه در اصطلاح عروضیان جزو اول مصراع اول را صدر
میگویند و جزو آخر او را عروض - - -

انجام : سنی بدعا طلب هدایت ز خدا

چون ره نتوان برد بحق جز بدعا

یا رب بحق محققان [و] علماء

داری همه را نگه از سهو و خطا

۲۹۳۲ - رساله ملا شفقانی (منظوم)

۳۸۹۷/۱۸۸۵/۱

(در صنائع شعری با امثال از کلام اساتید)
مؤلفه : حکیم شرف‌الدین شفقانی، متوفی ۱۰۳۷ / ۱۶۲۷ -
مکتوبه : اواخر قرن یازدهم هجری - کرم‌خورده و پوسیده -
آغاز : در میان سرو قدان جهان
آفت [گلشن بود] بروش چمان

۵۰۳۸/۲۰۲۲

(در عروض و صنائع شعری)

مؤلفه : الفتی بن حسین ساوجی، بنام عبدالله قطب شاه والی
گولکنده (۱۰۳۵ - ۱۶۲۵/۸۱۰۸۳، ۱۶۶۲)، بسال
۶۱۶۳۸/۸۱۰۳۸ -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : حمد وافر و ثنای کامل مبدع و صناعی را شایانست که از
استزاج ارکان عناصر و ازدواج اصول مولید مصرع سوزون و
ترکیب انسانرا ترتیب داده -

رک : ابوانو (کرزن) ۱۸۰/م، کیمرح ۲۷۱؛ بانکی پور ۹۹ : ۶۳،
۱۸۳ : ۱۷ -

۲۹۳۴ - زبدة الیبیان

۵۰۵۷/۲۰۴۵/۱

(مشتطیر مقدمه و دو باب و خاتمه در علم معانی و بیان - - - تشبیه،
استعاره، کنایه و غیره)

رجوع شود به "خلاصة البدیع" و "وافیه فی العروض و النقایه" و
"ناصر باری" -

مؤلفه : مفتی شمس الدین فقیر، بسال ۱۱۶۵/۸۱۵۰۱ - "الباب
تلخیص" کلمات تاریخ است -

مکتوبه : در حدود ۸۱۲۴/۱۸۲۴ -

آغاز : بهترین گوهر زیبایی که پیرایه گوش و گردن عروسان
معانی باشد و خوشترین زبور لفظی که سرمایه زینت
شاهدان الفاظ گردد -

۵۰۵۱/۲۰۳۹/۲

مکتوبه : ۲۶ شعبان ۱۲۷۹/۸۱۶۳۳، "بفرمایش مولانا محمد
هادی علی ادم الله فیوضه" -

آغاز : مضارع و مضارعت بمعنی مشابهت است و این بحر را
مضارع از این گویند که با بحر هزج مشابهت دارد -

۲۹۳۶ - عروض زاده (منظوم)

۵۰۳۸/۲۰۳۶

(در فن عروض و قوافی - ترجمه رساله بابر پادشاه که به ترکی تألیف
نموده بود)

مترجمه : محمد ظهیر الدین بن مرزا علی بخت معروف به میرزا
کلان، متخلص به افقری، بسال ۱۱۹۸/۸۱۷۸۳ -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری - ناقص الآخر -

آغاز : گو دلا شکر آن سمیع و بصیر

خوش ازین خوان تو بهره‌ها برگیر

شکر را زان نتیجه‌ها افزود

لازیدنکم خدا فرمود

۲۹۳۷ - عروض زاده (مشور)

۵۰۴۹/۲۰۳۷/۱

(در عروض و قوافی - - - ترجمه رساله بابر پادشاه که درین فن بزبان
ترکی تألیف نموده بود - افقری دو ترجمه ازین رساله بابر نمود - - - یکی بنظم
و دیگری بنثر فارسی)

مترجمه : محمد ظهیر الدین [بن] مرزا علی بخت معروف به میرزا کلان
متخلص به افقری، در حدود ۱۱۹۸/۸۱۷۸۳ -

مکتوبه : اواخر قرن سیزدهم هجری -
 آغاز : بعد حمد و شکر ملک الودود و درود نامعنود بر روح
 بر فتوح حضرت پیغامبر عاقبت محمود چنین گوید سرگشته
 وادی تحیری محمد ظهیرالدین -

۲۹۳۸ - عطیة اکبری
 (در علم بیان و بدیع و صنائع و غیره)
 مؤلفه : مراددین علی خان آرزو، متوفی ۱۱۶۹/۶۱۵۵ -
 مکتوبه : ۱۲۰۵ ربيع الاول ۱۲۳۳/۶۱۸۱۲ -
 آغاز : دیباچه بیان معانی سیاس حضرت سخن آفرینی است که
 طبایع بشر را مایل محاکات گردانید -

۲۹۳۹ - فواید غیر مشهور علم عروض
 مکتوبه : قرن سیزدهم هجری بخط میر محمد نعیم سیالکولی -
 آغاز : بدانکه القاب مصطلح شعراء که در ارکان بکار آید هفت
 است، صدر و عروض و مطلع و ضرب و سالم و صحیح و
 و منتقل -

۲۹۴۰ - قصیده سرور العین بجواب نزهة الابصار
 (در عروض و قوافی و صنائع، با سه صفحه از قطعات و ابیات شعراء
 در آخر)
 مکتوبه : قرن دهم هجری -
 آغاز : کرا هوای بهارست و جانب گلزار
 که نوعروس چنین جلوه میدهد رخسار

۲۹۵۱ - مثلث ادراک

۶۲۹۳/۱
 (در عروض و صنائع شعر)
 مؤلفه : سید اصغر علی آبرو، بسال ۱۲۹۶/۶۱۸۷۸ - او تا سال
 ۱۳۳۹/۶۱۹۱۱ میزیسته -
 مکتوبه : قرن چهاردهم هجری -
 آغاز : در بحر نا پیدا کنار حمد حمید واحد مجید فلک فهم
 شناوران بحر افلاک نیلگون رنگ سواران آب بگرداب
 طوفان تعبیر --- میگوید جامع این سطور سراپا قصور -

۲۹۵۲ - مجمع الصنائع
 (مشمولبر چهار فصل در عروض صنائع شعری)
 مؤلفه : نظام الدین احمد بن محمد صالح، بتاريخ رمضان ۱۱۰۶
 ۱۲۶۵/ بعد شاعریان -
 مکتوبه : ۱۰ شوال ۱۱۳۸/۶۱۷۲۶ -
 رک : آصفیه ۲ : ۱۵۵۶ ؛ باکی پور ۹ : ۱۱۰۶ ؛ ۱۲۵ : یوهار
 ۲۰۳ ؛ ایوانو (کرزن) ۱۷۶ ؛ زنونو ۸۱۳ ؛ ۸۲۱ ؛ ۹۹۹ ؛
 ایتیه ۲۰۸۸ ، ۲۰۸۹ ؛ باقلین ۱۹۰۶ ؛ مرکزی ۳۵۵۵ -

۲۹۵۳ - ایضاً
 ۳۹۷۶/۹۲۳
 مکتوبه : ۲۷ شوال ۱۲۳۶/۶۱۸۳۱ ، بخط دولت راهی در لکنئو -
 ۲۹۵۴ - ایضاً
 ۵۰۸۵/۲۰۷۳
 مکتوبه : ۱۱ شعبان ۱۲۳۹/۶۱۸۲۳ -

۳۳۸۶/۱۳۳۶

(تذکره شعر... در مولفه امرایان... شرح بر شعراء سابقین)

مولفه : محمد مصعب اکثر آملی، سال ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری او
نخستین کتاب این گونه -

آثار : حدیث عشق کربین و تحت مستطاب "وما ایضا که الا
رعدة القادری" و "مستطاب و لایه" -

۳۳۸۶ - مختصر وافی بقواعد علم قوافی

۳۳۸۶/۳۳۸۶

(در عروض و قوافی یا به قول او کتب مولانا نظام مکتب حضرت
امیرالمؤمنین و شعراء شرفی دیگر)

مولفه : مولانا عبدالرحمن جامی سنه ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری -

مکتوبه : قرن دوم هجری -

آثار : حدیث از سن بیوزنی ترین کتابی که گفته شده است
قصاید و اشعار دیگر -

و ک : ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری و ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری (کتابت) ۱۳۰۰/۱۳۰۶
ایوان ۱۳۰۰/۱۳۰۶

۲۹۵۰ - ایضا

۳۳۸۶/۳۳۸۶

با بعضی توضیحات در عوالم -

مکتوبه : حدیثی الاول ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری خط محمد جبار و
خواهره ملا امین -

۲۹۵۰ - ایضا

۳۳۸۶/۳۳۸۶

۲۹۵۰ - ایضا

۳۳۸۶/۳۳۸۶

مکتوبه : حدیثی الاول ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری خط محمد جبار
و به محمد جبار -

۲۹۵۰ - ایضا

۳۳۸۶/۳۳۸۶

با بعضی توضیحات در عوالم و تاریخ کلمات -

۲۹۵۰ - ایضا

۳۳۸۶/۳۳۸۶

مکتوبه : حدیثی الاول ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری خط محمد جبار
مرزا ابو جعفر -

۲۹۵۰ - ایضا

۳۳۸۶/۳۳۸۶

مکتوبه : ربع الاول سنه ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری (کتابت) ۱۳۰۰/۱۳۰۶
۲۹۵۰ - ایضا

۳۳۸۶/۳۳۸۶

مکتوبه : ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری خط محمد جبار -

۲۹۵۰ - معانی کلمات

۳۳۸۶/۳۳۸۶

(تذکره دائره المعارفی است در علوم مختلف مثل عروض و قوافی
و نجوم و موسیقی و مصالح شعری و غیره)

مولفه : محمد تقی واد مازنی، امام حسین، معاصر تواتر
شجاع المولد، سال ۱۳۰۰/۱۳۰۶ هجری قمری - "خزانه الوصول"

اسم تاریخی است.

مکتوبه : ۱۹۱۳ بکرمی/۶۱۸۵۷-

آغاز : سخنوران که اعجاز مسیحاتی را لب تشنه آب زلال انفاص خود میدانند پیوسته به تقریر حمد حمیدی مصروف اند -

۲۹۶۵ - مسند الیه، رساله

۵۶۳۱/۲۲۹۶/۲

(در صنائع شعری) ناقص الاول -

آغاز : -- در اسناد خبری، بدانکه اخبار در -- اند بمعنی اعلام -- و کلام خبری کلایست که فی نفسه احتمال صدق و کذب داشته باشد -

۲۹۶۶ - مصباح المفیوض فی علم القافیه و العروض

۵۰۳۷/۲۰۳۵

(مشتعلیر مقدمه و دو باب)

مؤلفه : ابوالعباس حسین بن علی جعفری، بنام محمد واجد علی شاه، والی اوده لکهنو، متوفی ۱۸۸۷/۶۱۳۰۵ -

آغاز : حمد وافر ناظم العوالم بدیع المتانم کملی را سزد که بسبب دو حرف خفیف مجموع مکونات ثقیله را نمود آورد -

۲۹۶۷ - مصلر فیضان

۵۰۲۹/۲۰۱۷/۲

(در عروض و قوافی و شبره)

مؤلفه : ۱۸۵۹/۵۱۲۷۵، برای صاحبزاده فیض محمد خان که در عهد نواب وزیر الدوله، والی ٹونک بوده - اسم رساله

تاریخ آنست -

مکتوبه : محمد حسن -

آغاز : از پس حمد خداوند شتی لائتی کبر و سزاوار منی -- باید دانست که علم عروض را میزان شعر قرار

داده اند تا موزون کنند ازان

۲۹۶۸ - المعجم فی معاییر الاشعار العجم

۵۰۳۱/۲۰۲۹

(در صنائع و عروض و قوافی)

مؤلفه : محمد شمس بن القیس، متوفی بعد از ۱۲۳۱/۵۶۲۸، بسال ۱۲۱۸/۵۶۱۵ -

مکتوبه : قرن دهم هجری - ناقص الطریقین - کرمخورده -

آغاز : [حمد ذاتی را که] -- زواهر معانی در روح طبع ما درج کرد [و] انوار و ازهار علم و معرفت بر نهال دل ما بشکفانید -

رک : اینچی ۲۱۳۰/۱؛ ابواتو (کرزن) ۱۶۹؛ مرکزی ۳۳/۲۹۲؛ بانکی پور ۵۵ -

۲۹۶۹ - معراج العروض

۵۰۲۶/۲۰۱۳/۱

(در عروض و قوافی)

مؤلفه : محمد غیث الدین که در ۱۲۳۲/۵۱۸۲۶ رساله ای در تقویم تألیف نموده -

مکتوبه : ۱۸۵۹/۵۱۲۷۳ -

آغاز : حابدآ و مصلیباً و مسلماً، میگوید بنده کمترین محمد غیث الدین که چون بعضی اوقات طالبان را بعروض حاجت می افتد -

۲۹۷۰ - معیار الاشعار

۵۰۵۱/۲۰۳۹/۱

(مشمول مقدمه، دو فن در علم عروض و قوافی عربی و فارسی)

از مؤلف گمنام -

مکتوبه : اواسط قرن سیزدهم هجری - ناقص الاخر -

آغاز : الحمد لله صمد الشاکرین و الصلوة علی محمد و آله الطاهرین، این مختصریست در علم عروض و قوافی شعر نازی و پاریس

رک : ربو ۵۲۵ الف -

۲۹۷۱ - مفتاح العروض

۵۰۳۲/۲۰۳۰/۱

مؤلفه : محمد امین امینی یهکری، متوفی ۱۳۰۵/۵۱۶۳

مکتوبه : ۱۲ صفر ۱۳۲۸/۵۱۶۷

آغاز : بعد از حمد خداوند مالک ملک ازل و ابد و نعمت رسول --- بنده مسکین محمد امین --- ترتیب این رساله عروض تزئین ---

۲۹۷۲ - مناظر الانوار

۵۰۸۶/۲۴۶۸/۱

در توضیح استعارات و اصطلاحات غریب با شواهد از کلام اساتذم)

مؤلفه : عبدالرزاق تمنلی شاه آبادی

مکتوبه : ۱۸۹۷ بکرمی/۵۱۸۳، بخط رادها کشن متوطن حصار فیروزه -

آغاز : نسخه مناظر الانوار من تصنیف و تألیف خلیفه عبدالرزاق، می فرماید که اکثری از شعرای قدیم در منظومات خود در اوصاف محبوب انحصار به نوزده اعضای موصوفه نموده اند -

۲۹۷۳ - منمخب کتاب تکمیل الصناعة

۵۰۳۲/۲۰۳۰/۳

(در عروض و صنائع شعری)

مؤلفه : یرغان الدین عطالله بن محمود الحسینی -

مکتوبه : ۱۳ ربیع الاخر ۱۱۰۹/۵۱۶۹۷، بخط ملا حیات ولد شیخ احمد ساکن قصبه لوهری -

آغاز : سپس بقیاس صانعی را که تلبیس بدایع مصنوعات و تنظیم سلسله موجودات بی دخیل و شریکی نمود -

رک : ایوانو (کرزن) ۱۷۷۳؛ اینته ۲۰۵۲ -

۲۹۷۴ - میزان الاشعار

۵۰۳۹/۲۰۲۷

(در عروض و قوافی --- تلخیص رساله عروض سیفی)

مؤلفه : محمد حسین راقم، بسال ۱۳۰۹/۵۱۸۳۳، بنام نواب محمد شوث خان بهادر متخلص به اعظم -

مکتوبه : ۴ ربیع الاول ۱۳۲۶/۵۱۸۵۱، بخط شاه نعیم الله حسینی عرف خواجه بادشاه متخلص به عبرت -

آغاز : بحر بسیط حمد و ثنا به پیمانه قلم پیمودن محال و گوهر گرانمایه وصف کبریا بهیزان زبان سنجیدن وهم و خیال تقدس ذاته -

رک : اینته ۲۰۳۶ - ۲۰۳۸ که غیر از اینست؛ ایوانو (کرزن)

- ۵۹۳

مکتوبه : اواسط قرن دهم هجری، چون سال ۵۹۰م/۱۱۰۰م جانی
در رساله آمده -

آغاز : بنام آنکه ذات او ز اسماء

بود پیدا چو اسماء از معما

معنائیست عالم کانه خواهی

درو پیداست ز اسمای الهی

اما بعد این مختصریست در بیان قواعد معما - - -

رک : باذین ۸۹۳/۳۱ که آنرا متوسط بنویسد؛ مشهور (۲)

۴۸۹؛ بانگی پور ۲ : ۳۷ -

۲۹۷۸ - ایضاً

۵۰۵۳/۲۰۳۱/۳

بدون تاریخ کتابت -

۲۹۷۹ - رساله معما (منظوم)

۵۰۵۳/۲۰۳۱/۵

مؤلفه : مولانا جامی متوفی ۸۹۸/۵۱۳۹۲، سال ۸۸۹/

۸۸۳ - لفظ 'قبض' تاریخ است -

مکتوبه : ۲۰ جمیع الثانی ۹۹/۸۱۰۶۸۸ در قصبه سلطان پور

آغاز : چو از حمد تحت یافتی کام

بدان ای در معما طالب نام

که اعمال معنائی سه قسم است

که هر یک گنج اسماء را طلسم است

رک : باذین ۲۹/۸۹۳؛ ابی ۲۰۵۱؛ روض ۸۷۶ -

۲۹۸۰ - ایضاً

۳۹۳۸/۸۸۳/۳

فن معما

۲۹۷۵ - رساله کبیر یا کتاب حلیه الحلل یا رساله معمای جامی

۵۰۵۳/۲۰۳۱/۳

(در فن و اعمال معما گوئی)

مؤلفه : مولانا جامی متوفی ۸۹۸/۵۱۳۹۲ -

مکتوبه : ۹ جمیع الثانی ۹۹/۸۱۰۶۸۸؛ بخط عبدالهادی -

آغاز : ای اسم تو گنج هر طلسمی

قانع ز تو هر کسی باسی

هم اسم توئی و هم معما

عاجز شده عقل زین معما - - -

معما کلامیست موزون که دلالت کند بر اسمی از اسماء بطریق رمز و

ایما -

رک : باذین ۲۰/۸۹۳؛ ۳۰/۸۹۳؛ ۱۰/۸۹۶ -

۲۹۷۶ - ایضاً

۳۸۹۷/۱۸۸۵/۳

مکتوبه : اواخر قرن یازدهم هجری -

۲۹۷۷ - رساله صغیر

۵۰۵۳/۲۰۳۲/۶

(در قواعد و فن معما) با سه ورق دارای قطعات معما در آخر -

مؤلفه : مولانا جامی متوفی ۸۹۸/۵۱۳۹۲، بنام سلطان حسین

بهادر خان -

در حدود ۲۵ قطعه معما باطل آنها بنثر فارسی که قسمتی از "جوهر العلوم" میباشد -
مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

۲۹۸۱ - ایضاً

۶۳۷۹/۷

مکتوبه : در حدود ۸۱۲۳۶/۷۱۸۳ -

۲۹۸۲ - رساله کامرانیه با مخزن الجواهر یا مخزن المعما

۵۰۰۳/۲۰۳۱/۶

(در قواعد و اعمال فن معما)

مؤلفه : شهاب الدین معنائی متخلص به حقیری متوفی ۸۹۳۲/۱۶۱۵۳۵
۱۶۱۵۳۵، بتاريخ ۲ جمیع الثانی ۸۹۳۳/۱۶۱۵۳۸، بنام
مرزا کامران ابن بابر، در قندهار - "مخزن گوهرها"
تاریخ است

مکتوبه : ۱۶۱۰۹۹/۷۱۶۸۷، بخط عبدالهادی متوطن پرگنه جیوره -
آغاز : ای ز نام تو کامران دلها
نام تو حل جمله مشکلیها
اسم غیر ترا مسمی نیست
روشن است این سخن معنائیست

نسخه‌ای ازین رساله در کتابخانه آصفیه و دیگری طبق تذکره علمای
هند (ترجمه اردو از ایوب قادری، ص ۲۳۱) در کتابخانه سالار جنگ
بهادر، حیدرآباد دکن نیز محفوظ است
رک : مشهد ۷ (۲) : ۷۸۸ -

۲۹۸۳ - ایضاً

۳۸۹۷/۱۸۸۵/۵

مکتوبه : اواخر قرن یازدهم هجری، بخط عبدالحی -

۲۹۸۳ - دستور معما یا رساله میر حسین معنائی -

۳۵۹۵/۱۵۳۵

مؤلفه : میر حسین بن محمد حسینی، متوفی ۱۲۹۸/۸۹۰۳
برای میر علی شیر نوائی -

مکتوبه : بنظر پرتو شیرانی نسخه معاصر است -

آغاز : بنام آنکه از تألیف ترکیب
معمای چهارتا داد ترتیب

اما معروض آنکه فقیر حقیر -- را چند معنائی بود ذره مثال ---

رک : ایضه ۲۰۸۹ : باذین ۱۳۵۳-۵۵ : ربو ۹۳۹ : مشهد ۷
(۱) : ۳۳۳ -

۲۹۸۵ - ایضاً

۳۸۹۷/۱۸۸۵/۳

مکتوبه : اواخر قرن یازدهم هجری بخط عبدالحی ابن محمد حسین

ابن فرخ زاد، با سپهر عبدالله شاه، بتاريخ ۱۱۳۳/۸۱۷۲۱

۲۹۸۶ - رساله معما یا نود و نه نام باریتعالی (منظوم)

۳۱۱۳/۱۰۶۱/۲

مؤلفه : میر حسین معنائی متوفی ۱۲۹۸/۸۹۰۳ -

مکتوبه : ۱۸۸۵/۷۱۲۶۱، بخط ولی محمد -

آغاز : نیست حد خانه از نام اله
دم زدن باید زبان دارد نگه
نیست دل محرم همانرا لب دگر
حرف از ناسش بدد باشد اگر

رک : ربو ۷۵۰ : ایضه ۷۵۹/۷۲۳ -

۲۹۸۵ - رساله معما یا اعتقاد ناسه یا عقاید جایی (منظوم)

۶۳۷۹/۸

(در فن معما و مطالب تصوف)

مؤلفه : مولانا جایی متوفی ۵۱۳۹۲/۵۸۹۸ -

مکتوبه : در حدود ۵۱۲۳۴/۵۱۸۳۰ -

آغاز : بعد حمد خدا و نعت رسول

پشتو این نکته را بسع قبول

رک : ایتقی ۱۳۸۱؛ رینو ۸۳۷/۸۳۷ -

۲۹۸۸ - رساله معما

۵۰۵۷/۲۰۳۵/۳

(با منظومه‌ای در آخر که در بیان اعمال تسبیلی است)

مؤلفه : مولانا جایی متوفی ۵۱۳۹۲/۵۸۹۸، بسال ۵۸۹۰/

۵۱۳۸۵ - لفظ 'فرض' تاریخ است - بدون تاریخ کتابت -

آغاز : بعد از حمد خدا و درود مصطفی [صلعم] بدانکه ترتیب

کرده این رساله بر یک مقدمه و شانزده اصل و خاتمه در

معنی معما -

۲۹۸۹ - رساله در معما (منظوم)

۳۸۹۷/۱۸۸۵/۶

(در تعریف و شرح معما)

مؤلفه : ملا شهاب الدین معنائی متخلص به طبری ، متوفی

۵۱۵۳۵/۵۹۳۲، بدر بار همایون پادشاه در هند، بسال

۵۱۵۱۳/۵۹۱۸ - "نسخه مؤزون بی عیب" تاریخ است -

مکتوبه : اواخر قرن یازدهم هجری - بخط عبدالهی ابن محمد حسین

ابن فرخ زاد -

۶۳۸ آغاز : بنام آنکه ذات جمله اشیاء

بود چون اسم و ذات او نسما

بود آرایش دلها ز نامش

کشاد جمله مشکها ز نامش

رک : مشهد ۲) : ۹۵۶، ۷۵۶ -

۲۹۹۰ - ایضاً

۳۷۷۶/۷۳۳

با توضیحات در حواشی -

مکتوبه : قرن دوازدهم هجری -

۲۹۹۱ - رساله معما

۵۶۳۷/۲۳۲۳/۲

(در فن معما گوئی و قواعد حل کردن آن)

مؤلفه : شهاب الدین بن نظام متخلص به طبری متوفی ۵۹۳۲/

۵۱۵۳۵ -

مکتوبه : صفر ۵۱۶۸۸/۵۱۱۰۰ -

آغاز : بعد از تخصیص تعمیم و تسبیح و تخصیص معامد و اثنبه

بحضرت ذوالجلال که ذات بیمثالش از سمت ترکیب

و تحلیل مجرد و معراست -

۲۹۹۲ - رساله معما یا منظومه ملا جمشید

۵۲۱۷/۲۲۰۷/۳

(در فن معما و صنائع شعری)

مؤلفه : ملا جمشید، شاید بسال ۵۹۱۷/۵۱۵۱۱ بیت تاریخ

اینست :

باقیم آخر بی تاریخ هم

حاصل ترشیح ازان یک رشعه کم

آغاز : بعد حمد خالق و تعبت رسول
میکنم مداحی زوج بتول
باشد اعمال معما بر سه قسم
هر یکی زان گنج اسما را طلسم

۲۹۹۳ - ایضاً

۵۲۱۷/۲۲۰۷/۳

با رساله نود و نه نام باری تعالی در حاشیه -

۲۹۹۴ - رساله معما

۳۸۰۹/۷۷۶

با توضیحات در حواشی - ناقص الطرفین -

مؤلفه : شاید ۱۷۹۸ هـ (۱۲۱۳ هـ) -

آغاز : -- زینبده بود کمال اختر شه را - پوشیده نماند که
عبارت "کمال اختر شه را" ماده اسم واقع شده -

۲۹۹۵ - رساله معما

۵۲۱۷/۲۲۰۷/۲

(در فن معما و صنائع شعری - با توضیحات در حواشی) ناقص الاول -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : سپهر و ماه الخ - -- سپهر و ماه عالمی اشاره بعین و لام عالمی
و از اوج رفعت - -- تمام خواسته که طرف عین و لام شده
امیر علی حاصل آمده -

۲۹۹۶ - رساله معما (منظوم)

۵۱۹۵/۲۱۸۳/۳

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : کشت ما را ای دروغا آن بت از جور و ستم
میکند بسیار جور و مینماید لطف کم

۲۹۹۷ - شرح رساله کلید معما

۶۳۷۹/۶

مؤلفه : یکی از شاگردان مولوی شاه محمد، کمی بعد از ۱۱۲۸ هـ /

- ۱۷۱۵ هـ -

مکتوبه : در حدود ۱۲۳۶ هـ / ۱۸۳۰ هـ -

آغاز : پس از شرح لایق که کلید هر معمای فایق تواند بود یعنی
حمد حکیمی که بحکمت کامله بیچون - - -

۲۹۹۸ - شرح معما

۵۶۳۷/۲۲۲۳

(در فن معما و رسل و نجوم، مشتمل بر ده شجره)

مؤلفه : بدیعی، صاحب نصاب مشائخ، بسال ۱۸۹۳ هـ / ۱۳۸۸ هـ - بیت

تاریخ اینست :

کلک صنع از مشک بر کافور زد

بهر تاریخش رقم "تم الکتاب"

مکتوبه : در حدود ۱۱۱۰ هـ / ۱۶۹۳ هـ -

آغاز : باسنگ یاسن - -- من مطالع معنیات القدس انوار - -- و

بعد نموده میشود که قاطبه مسافران این منزل که

ناسوتی که صحرای وجود را -

۲۹۹۹ - شرح معنیات میر حسین - -- نود و نه نام باری تعالی

۵۱۳۵/۲۱۳۳

مؤلفه : ۱۵۰۳ هـ / ۱۰۷۰ هـ از شارحی که اسمش معلوم نشد -

"نقل مخزن گنج" کلمات تاریخ است -

مکتوبه : قرن یازدهم هجری، چون تاریخ ۱۰۷۸ هـ / ۱۶۶۷ هـ بر سر

ورق ثبت است - نسخه خوب و کاملی است -

آغاز : ای اسم تو گنجینه مشهور ازل
صد گنج مفصل شده در وی مجمل
حمد بجد و ثنای بجد واجب الوجودی را سزد که بتکمیل قدرت در
کمال سهولت -

۳۰۰۰ - کلید معما (منظوم)

۶۳۷۹/۵

(در فن معما و حل آنها و صنائع شعری)

مؤلفه : مولوی شاه محمد، بسال ۸۱۲۸/۵۱۷۱۵-۶۱

مکتوبه : جمادی الاول ۸۱۲۳۶/۶۱۸۳-۶۱

آغاز : بنام خداوند ارض و سماء

که پیدا نمود از عدم هر دو را

بصنع بدیعی ازین مشت گل

بر آورد خوبان چین و چگل

۳۰۰۱ - معمای بحر المسحور (بصورت قصیده)

۳۹۷۰/۹۱۸/۵

با شرح آن بشر فارسی از مولانا محمود صدر متخلص به سامعی -

مکتوبه : ۸۱۰۵۶/۶۱۹۳۶، بخط ابراهیم -

آغاز قصیده : صبح بیند مطلع حسن تو در بر آفتاب

مطلع حسنی که دارد صد شرف بر آفتاب

آغاز : شرح مطلع حسن مقال اهل شوق و حال - - - حمد خجسته

مال ذوالجلالست که آفتاب رسالت انتساب - - -

علم کلام و منطق

۳۰۰۲ - رساله در منطق

۳۰۶۷/۱۰۱۵

مکتوبه : اواخر قرن دوازدهم هجری -

آغاز : شرایط اشکال الاربع ، الشكل الاول له ، شرطان احد هما

ایجاب الصغری - - - یعنی ایجاب صغری ساقط شدتند هشت

ضروب -

۳۰۰۳ - رساله کبری در منطق

۳۸۳۳/۱۸۱۳

با توضیحات در حواشی - نسخه کامل و خوب -

مؤلفه : سید شریف جرجانی متوفی ۸۸۱۶/۶۱۳۱۳-۶۱

مکتوبه : قرن دوازدهم هجری، بخط عارف شاه چشتی انصاری

المعروف به حافظ مولوی امام الدین -

آغاز : بدانکه آدمی را قوتیست درآ که که نقشش گردد در وی

صور اشیاء چنانکه در آئینه لیکن در آئینه حاصل نشود

مگر صور محسوسات - - -

رک : ربو ۸۱۲ الف؛ باذلین ۱۳۵۵؛ ایتھی ۳۱۸۰ -

۳۰۰۴ - ایضاً

۳۵۳۰/۵۰۶/۱

با توضیحات در حواشی -

مکتوبه : قرن یازدهم هجری -

۳۰۰۴ / ۵۰۶ / ۲

با توضیحات در حواشی -
آغاز : بدانکه آدمی را بر سه چیز اطلاق میکنند - یکی هیکل
محسوس چنانکه گوئی فلان آدمی دراز است -

۳۰۰۶ - شرح تهذیب الکلام

۳۳۶۲ / ۱۳۱۲

(در علم کلام و منطق و معانی و بیان)
شرح و ترجمه رساله تهذیب المنطق اثر علامه تقفازانی، متوفی
۱۳۹۰/۵/۶۲ از عربی بقاری - متن عربی نیز دارد -

مؤلفه : از شارح گمنام -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : الحمد - حمد در لغت وصفیت تجمیل اختیاری بر جهت
تعظیم و تبحیل نه بطرق سخریه و استهزا و در اصطلاح
فعلیست که دال باشد بر تعظیم

رک : باذین ۱۳۵۸ -

۳۰۰۷ - شرح رساله شمسیه قطبی

۶۳۳۰ / ۲

(در علم منطق)
مؤلفه : ملا صادق حلوانی
بدون تاریخ کتابت - ناقص الآخر -

آغاز : و رتبه علی مقدمه و ثلاث مقالات و خاتمه - ظاهر آنست
که او از برای عطف است و این جمله معطوف - -

۳۹۵۵ / ۹۰۳ / ۲

(شرح و ترجمه از عربی بقاری - عبارات عربی را بقلم جلی و امرکب
سرخ نوشته)
مکتوبه : ۲۷ شوال ۱۰۸۱ / ۶۱۶۷۱ ، بخط غلام رضا - ناقص الاول -

آغاز : - - - حصر کردن شی ازین جهت گفت که شامل جمیع
اجناس باشد -

۳۰۰۹ - کتاب منطق

۳۳۸۷ / ۳۶۲ / ۲

(ترجمه کتاب عربی که متن آن نیز منقول است با بعضی احادیث و
مواعظ و غیره)

مؤلفه : بفرمایش سلطان ابوالقاسم محمود (بن خوارزمشاه)، متوفی
۵۵۸۹ / ۶۱۹۳ -

مکتوبه : قرن دهم هجری -
آغاز : بسم الله الرحمن الرحیم - - - سیاست و ستایش مرخدائی

را که پروردگار عالمیائست -

۳۰۰۸ - ۲۰۰۸

۳۰۰۹ - ۲۰۰۹

۳۰۱۰ - ۲۰۱۰

۳۰۱۱ - ۲۰۱۱

۳۰۱۲ - ۲۰۱۲

آغاز : از آنجا که به هنگامهٔ ثناء بی انتها جمال کبریاء مرتبم (۹)
ترانه "انا الصبح بتغلمات لاهوتی" پرداخته -

۳۰۱۲ - رساله موسیقی

۶۳۶۱

مکتوبه : غرّه ربیع الثانی ۱۲۳۳/۸۱۸۱۸، ناقص الاول -

آغاز : باب بیستم در بیان مؤجزی از علم سنگیت و آن موسیقیه
هندیه بوده باشد مبنی بر یکدیگر -

۳۰۱۳ - زمزم وحدت، رساله

۶۳۶۲/۲

(در علم موسیقی)

مؤلفه : صایغ الغنی ابن سید علی مرزا بیگ حسینی الاصفهانی که
رساله‌ای در تیر اندازی نیز دارد -

مکتوبه : قرن یازدهم هجری -

آغاز : سرود سرایان عشرتکه فال و نغمه سنجان سرایستان حال

بشنیدند ای صانعی عذب البیان آند که چاشنی نغمه‌های

شکرین در رگ و بی تی دوآینه -

— ☆ —

هو سمیقی

۳۰۱۰ - اصول النغمات

۳۹۹۹/۹۳۷

(در علم موسیقی، درشش اصل)

مؤلفه : صایر شاه

"اصول آصفی نیک بنیاد" مصراع تاریخ است - ازین مصراع ۶

دست می آید که درست بنظر نمی رسد - قطعهٔ تاریخ اینست -

نهادم خوش بتعمیر مقامات

رضای نغمه پیرا نیک بنیاد

چو تاریخش بجستم گفتم هانف

اصول آصفی نیک بنیاد

مکتوبه : ۷ ربیع الثانی ۱۲۱۲/۸۱۲۹۷ -

آغاز : قولی که دارای ملک سخن تواند بود حمد خالقست که

نغمات را - - - موفور نمود و کلامیکه شگفتگی برای بنهار

ازو استعاره باید نمود

رک : ایتھے ۲۰۲۳ -

۳۰۱۱ - تشریح الموسیقی

۳۵۷۰/۱۵۲۰

(مستملک ۸ باب - ترجمهٔ رساله "بده برکاش" از میر تاسین)

مؤلفه : محمد اکبر ارزانی که تا ۱۱۳۰/۸۱۷۱۸ میزیسته -

مکتوبه : اوایل قرن دوازدهم هجری -

گفته اند که معدنات ذوالقرنین اصغر است که اسکندر
 بن دارا بن بهمن بن اسفندیار باشد -
 ۳۰۱۷ - رساله در ذکر ربع مسکون

۳۱۲۱/۱۱۶
 (مشمعلیر دو باب در ذکر کوه زمین و مقدار و مساحت آن)
 مؤلفه : بعد سلطان مبارزالدین محمد بن مغلق (۷۱۳ - ۷۵۹ هـ)
 مکتوبه : قرن یازدهم هجری - (۱۳۱۳ - ۱۳۵۸)
 آغاز : الحمد لله رب العالمین والعاقلین للمبتدین... در تواریخ می
 آید که چون اسکندر فیلقوس رومی بسن شانزده سال رسید،
 فرمان حق سبحانه و تعالی داعیه جهان گیری در دلش
 سراپت کرد -

۳۰۱۸ - سیر منازل

۳۶۳۹/۱۵۹۹
 (توضیحات درباره عمارات و اغلب مساجد دهلی و اطلاعات درباره
 شاهان هند از راجا جدهشورتا اکبر شاه ثانی (۱۲۲۲ - ۱۲۵۳ هـ) - درباره
 شاهان مغول هند (بابر - عالمگیر و اولادشان) این اطلاعات را کمی
 مفصل تر نوشته) در آخر اسماء و دوران حکومت راجدها را درج نمود -
 مؤلفه : مسکین بیگ بن علی اکبر بیگ، بتاريخ سنه ۱۶ جلوس
 اکبر شاهی (۱۲۳۹ هـ / ۱۸۲۰ - ۱۸۲۰)
 مکتوبه : کمی بعد از ۱۲۳۹ هـ / ۱۸۲۰ و یا ممکن است سال تألیف
 و تکمیل یکی باشد - ناقص الاول -
 آغاز : ... که در میان است و از درهای بحر دو جانب کلان
 بر هر دو گوشه محراب طغرای یا هادی، بدینصورت کنده -

جغرافیه

۳۰۱۳ - اجزای رساله جغرافیه

۸۹۵۱/۱۹۳۹
 (درباره شهرها و دریاها و کوههای ایران و عرب و خاتمه در بیان ست
 قبله) - ناقص الاول و الاخر -
 آغاز : -- و اگر جامه را از آب آن موضع بشویند کزدم گرد
 آنکس نگرود و بر در مسجد صورتیست -
 ۳۰۱۵ - خلاصه الاخبار فی ذکر الاخبار

۶۲۹۱/۲
 (در ذکر ائمه بلاد هند مثل فتحپور و جمپور در سه فصل)
 ناقص الاخر -

مؤلفه : سید اصغر علی آبرو که تا ۱۳۲۹ / ۱۹۱۱ میزیسته -
 مکتوبه : نسخه جدیدی است، شاید سی سال پیش نوشته شده باشد -
 آغاز : الحمد لله الذی علم الانسان ما لم يعلم... میگوید خارج
 از بحث قابلیت و گفتگو راجی رحمت یزدان بصد آرزو...
 ۳۰۱۶ - رساله در ذکر اقالیم

۳۱۲۵/۱۰۷۳/۲
 (در ذکر اقالیم و بلاد مشهور و مکان معروف آنها)
 مکتوبه : در حدود ۱۲۵۹ هـ / ۱۸۷۰ -
 آغاز : صاحب روضه الصفا آورده که اهل تاریخ گفته اند
 که سد یا جوج و ماجوج ذوالقرنین اکبر بسته و بعضی

گفته اند که محدثات ذوالقرنین اصغر است که اسکندر
بن دارا بن بهمن بن اسفندیار باشد.

۳۰۱۷ - رساله در ذکر ربع مسکون

۳۱۲۱/۱۱۶

(مشمول بر دو باب در ذکر کوه زمین و مقدار و مساحت آن)

مؤلفه : بهمن سلطان مبارزالدین محمد بن مظفر (۷۱۳ - ۷۵۹ هـ/

۱۳۱۳ - ۱۳۵۸ م)

مکتوبه : قرن یازدهم هجری -

آغاز : الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقين ... در تواریخ می

آید که چون اسکندر فیلقوس رومی بسن شانزده سال رسید،

بفرمان حق سبحانه و تعالی داعیه جهان گیری در دلش

سرایت کرد -

۳۰۱۸ - سیر منازل

۳۶۳۹/۱۵۹۹

(توضیحات درباره عمارات و اغلب مساجد دهلی و اطلاعات درباره

شاهان هند از راجا جدهشترتا اکبر شاه ثانی (۱۲۲۲ - ۱۲۵۳ هـ) درباره

شاهان مغول هند (با هر سه عالمگیر و اولادشان) این اطلاعات را کمی

مفصل تر نوشته در آخر اسماء و دوران حکومت راجه‌ها را درج نمود -

مؤلفه : مسکین بیگ بن علی اکبر بیگ، بتاريخ سنه ۱۶ جلوس

اکبر شاهي (۱۲۳۹ هـ/۱۸۲۲ م) -

مکتوبه : کمی بعد از ۱۲۳۹ هـ/۱۸۲۲ م و یا ممکن است سال تألیف

و تکمیل یکی باشد - ناقص الاول -

آغاز : ... که در میان است و از دره‌های هر دو جانب کلان

بر هر دو گوشه محراب مغرای باهادی، بدینصورت کنده -

جغرافیه

۳۰۱۳ - اجزای رساله جغرافیه

۳۹۵۱/۱۹۳۹

(درباره شهرها و دریاها و کوه‌های ایران و عرب و خاتمه در بیان سمت
قبله) - ناقص الاول و الاخر -

آغاز : ... و اگر جامه را از آب آن موضع بشویند کزدم گرد

آنکس نگرود و بر در مسجد صورتیست -

۳۰۱۵ - خلاصه الاخبار فی ذکر الاختیار

۶۲۹۱/۲

(در ذکر اینته بلاد هند مثل فتحپور و حیدرآباد در سه فصل)

ناقص الاخر -

مؤلفه : سید اصغر علی آبرو که تا ۱۲۲۹ هـ/۱۹۱۱ م میزیسته -

مکتوبه : نسخه جدیدی است، شاید سی سال پیش نوشته شده باشد -

آغاز : الحمد لله الذی علم الانسان ما لم یعلم ... میگوید خارج

از بحث قابلیت و گفتگو راجی رحمت بزدان بعد آرزو ...

۳۰۱۶ - رساله در ذکر اقالیم

۳۱۲۵/۱۰۷۳/۲

(در ذکر اقالیم و بلاد مشهور و مکان معروف آنجا)

مکتوبه : در حدود ۱۲۵۹ هـ/۱۸۴۰ م -

آغاز : صاحب رونقه‌الصفاء آورده که اهل تاریخ گفته اند

که سد یاجوج و ماجوج ذوالقرنین اکبر بسته و بعضی

رک : ربه و ص ۱۳۳۱ - ۹

۳۰۱۹ - شجاع حیدری

۳۳۳۳/۱۲۸۱

(در عجائبات هر کشور و ولایت - اسامی بلاد و شهرها و ولایات هند و ایران را بصورت فرہنگی نوشتہ و اہمیت هر یکی از انہا را متذکر شدہ)

مؤلفہ : محمد حیدر بنام شاہزادہ شجاع (متوفی ۱۰۷۰ھ/۱۶۵۹ء)

آغاز : سہاس [و] ستایش مر خالق را کہ طبقات آسمان و زمین را در هوا معلق داشتہ روز و شب بزیبت کواکب آرایش داشتہ و زمین را...

رک : ربه و ص ۱۳۲۷ - ۹۹۲

۳۰۲۰ - ایضاً

۳۲۳۵/۲۳۰

مکتوبہ : ۱۸۳۷ھ/۱۲۶۳

آغاز این نسخہ از نسخہ قبلی کمی متفاوت است :

ستایش بیقیاس مرخالقی را کہ طبقات آسمان و زمین را در هوا معلق داشتہ و افلاک را بہ ترتیب کواکب آرایش دادہ -

۳۰۲۱ - ایضاً

۵۰۱۱/۲۰۰۱

با پنج تصویر رنگین -

مکتوبہ : قرن سیزدہم ہجری -

۳۰۲۲ - فواصل شہرہای ہند

۳۹۷۷/۸۹۵/۳

جز سہ ورق اول تمام کتاب بصورت جدول ہاست -

مؤلفہ : محمد خلیل الدین، بسال ۱۲۳۳ھ/۱۸۱۸ء -

مکتوبہ : اواخر قرن سیزدہم ہجری -

آغاز : الحمد لله الذی خلق السموات ذات منازل و بروج و حول الارض... اما بعد میگوید... بشف آستانہ ہوسی بسدگان جہان پناہ جمشیدجاہ فلک بارگہ...

۳۰۲۳ - فہرست شہرہای خوقند و خوقان

۵۲۷۸/۲۲۶۸/۳

آغاز : خاص شہر خوقند... دہ دروازہ دارد و چار دیوار خام - در هر دیوار سہ دروازہ پختہ و بیرون دیوار گرد شہر خندق است -

۳۰۲۴ - مجمع الغرائب

۳۰۰۱/۹۳۹

(مشمولبر ۱۵ باب و خانمہ در ذکر عجائبات دنیا از انسان و حیوان و جمادات و نبات و غیرہ)

مؤلفہ : سلطان محمد ابن درویش محمد بلخی بنام عبداللہ خان ابن سکندر خان کہ در اواسط قرن دہم ہجری میزیستہ -

مکتوبہ : ۲۴ جمیع الاول ۱۱۵۶ھ/۱۷۴۳ء -

آغاز : سبحانک لا علم لنا الا ما علمتنا... اعجوبہ نگار عالم ہوقلمون از صنع بدیع زیر این عنصریات از عالم و آدم و نبات و حیوان مینودہ -

رک : ربه و ص ۱۳۲۶ - ۹۹۲

تفسیر

۳۰۲۵ - تفسیر زاهدی (جلد اول و دوم)

۶۲۲۱

با چهارمهر از سعدالدین محمد بسال ۱۱۶۳/۵۱۷۰ بر سر ورق -
مکتوبه : قرن یازدهم هجری - ناقص الاخر و کمی کرمخورده -
رک : شماره ۲ در فوق -

تاریخ

۳۰۲۶ - تاریخ کشمیر

۵۷۰۷/۲۳۸۸

مؤلفه : خواجه محمد اعظم دیده‌مری، متوفی ۱۱۷۹/۵۱۷۵ -
او بسال ۱۱۳۸/۵۱۳۵ شروع بتالیف این تاریخ
نموده و در سال ۱۱۶۰/۵۱۷۰ آنرا بیابان رسانید -
در سال ۱۱۳۰/۵۱۸۸ در لاهور بچاپ رسیده -
مکتوبه : غلام محی‌الدین، بتاريخ ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۹۶/۵۱۸۷ -
نسخه خطی خوبی است -

آغاز : زینت صفحات ابداع و ایجاد و نزت صفات منظر
کون و فساد -

رک : استوری ۶۸۳ -

۳۰۲۷ - تفریح العمارات

۳۰۸۲/۱۰۳۰

تفصیل دربارهٔ عمارات آگره - نسخه خوب و کامل -

مؤلفه : لاله سیل چند -

آغاز : سبحان الله ذره یتاب را بحضور خورشید دستگه عجز
طرازی است و خورشید جهاتتاب را با ذره یتاب اظهار
بی نیازی -

رک : شماره ۱۹۳ در فوق -

۳۰۲۸ - تفصیل راج راجه‌های هندوستان

۳۱۳۰/۱۰۸۸/۳

(در بیان برگه‌ها و صوبه‌ها و فواصل و مسافتات بین یکدیگر و
نسب‌نامه شاهان تیموریه (با احوال مختصر) و تفصیل پادشاهی
گورو نانک)

رساله‌ای بنام "مسافتات شهرهای هندوستان" در فهرست اینته
بشماره ۷۳۲ نیز موجود است -

۳۰۲۹ - تلخیص طبقات اکبری

۳۵۲۵/۱۳۷۵/۵

(تلخیص طبقات اکبری از نظام‌الدین احمد که مشتمل بر تاریخ هند
از سیکتین تا سال هفدهم اکبر یعنی تا ۱۵۷۲/۹۸۰ میباشد) -

مؤلفه : گوگر مل بن منوهر داس اکبر آبادی -

مکتوبه : در حدود ۱۰۶۲/۵۱۶۵ - ناقص الاخر -

ذکر این تلخیص در کتاب استوری هم نیامده -

۳۰۳۰ - تواریخ وفات مقلدین (سه ورق)

۵۷۲۸/۲۳۰۹/۳

(تواریخ وفات شعرا و شاهان و مشائخ و تواریخ بعضی عمارات
و واقعات تاریخی)

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : انوری بيمثال ۵۷۳، خاقانی بيمثال ۵۷۳، شیخ
سعدی شیرازی - - -
۳۰۳۱ - رساله در بیان تاریخ

۳۳۶۶/۳۶۲/۲

(متضمن تواریخ وفات ائمه و بعضی پادشاهان بر صغیر و واقعات
تاریخی و سال تعمیر بعضی ابنیه از قبیل مسجد و باغ و حمام و چاه وغیره)
آغاز : این عبارت است از آنکه جهت حدوث واقعه، لفظی یا
مصرعه‌ای یا زباده که بحسب حروف مکتوبه از روی
حساب جمل موافق تاریخ سال هجری آن باشد -

۳۰۳۲ - شجرهٔ انساب

۵۲۸۰/۲۲۷۰/۱

(یکنوع تاریخ پنجاب در دورهٔ سکهان - شجرهٔ نانوسنگه بهنگیانی
و امرأ دیگر - ذکر حملهٔ نادر شاه نیز دارد)
۳۰۳۳ - شه‌شیر الاسلام (منظوم)

۳۹۲۷/۱۹۱۵/۱

تاریخ اسلام است که چند صفحهٔ آن بطور نمونه نقل شده -

مؤلفه : منشی ابوالحسن

مکتوبه : در حدود ۱۹۳۰ -

۳۰۳۴ - مرآت دولت عباسی (قسم اول)

۵۶۷۸/۲۳۵۹

(تاریخ آل عباس (نوابان بهاول پور) از آغاز حکومت آنها تا
۱۸۰۹/۵۱۲۲۴ - در آخر ذکر تهاجم نادر شاه و احمد شاه درانی
نیز رفته)

مؤلفه : لاله دولت رائے ولد عزت رائے متوفی ۱۸۳۰/۵۱۲۳۶

مکتوبه : اول شعبان ۱۲۵۵/۵۱۸۳۹ بفرمائش نواب محمد
سرافراز خان بهادر - کرم‌خورده و ناقص الطرفین -

رک : ربو ۹۵۱؛ بانگی پور ض ۱؛ ۱۷۷۴؛ مولی ۹۰؛

استوری ۶۶ -

۳۰۳۵ - مسودات صورت حال یا رساله صورت حال

۳۲۲۵/۱۱۷۲/۲

(مشمول بر ۱۷ واقعهٔ چشم‌دید تاریخی مربوط به سیالکوت در زمان
فرخ سیر - در آخر نمونه‌های بعضی منشآت مثلاً بیع نامه، نکاح نامه وغیره
نیز منقول است)

مؤلفه : سنه ۶ جلوس فرخ سیر - (۱۱۳۰/۵۱۷۱۸)

مکتوبه : نظر به کاغذ و کتابت وغیره نسخهٔ قریب العهد

بنظر میرسد -

تذکرها

۳۰۳۶ - تذکرهٔ شعرای گجرات

۶۳۰۲

(تذکرهٔ شعرای اردو بزبان فارسی)

مؤلفه : قاضی نورالدین حسین فائق بن احمد حسین رضوی شیرازی،

قاضی سابق در شهر بهڑوچ، بسال ۱۲۶۸/۵۱۸۵۱

مکتوبه : ۱۹۲۹ بفرمائش پرفسور حافظ محمود شیرانی -

۳۰۳۷ - کلمات الشعراء

۳۵۵۳/۱۳۹۳

مؤلفه : محمد افضل سرخوش، متوفی ۱۱۲۶/۵۱۷۱۷

مکتوبه : قرن چهاردهم هجری - نسخه حاضر دیباچه ندارد و مستقیماً از ذکر میر الهی شروع میشود -
رک : شماره ۳۱۳ در فوق -

۳۰۳۸ - مطلوب الطالبین

۶۱۸۶

(کتاب مفصلی است در احوال حضرت سلطان نظام الدین اولیا)
مؤلفه : محمد بولاق، صاحب روضه اقطاب (۱۹۷۳)، بتاريخ
۱۱۱۱/۸۱۶۹۹ - "سلک نظامی" تاریخ است -
مکتوبه : محمد اهل الله قادری، بتاريخ غره ربیع الاول ۱۱۷۸/۵
۱۲۶۳ ساکن چک قاضیان نزد لاهور -
آغاز : لله الحمد والمنة که دین متین خاتم النبیین را بر آیین
انبیای پیشین - - - کرامت و شرافت بخشید -

رک : ایتمه ۶۵۳؛ استوری ۱۰۱۳ -

۳۰۳۹ - مناقب غوثیه

۳۸۷۱/۸۳۸/۲

(در احوال حضرت غوث اعظم سید عبدالقادر جیلانی)
مؤلفه : محمد صادق شهبانی که در قرن یازدهم هجری میزیسته -
مکتوبه : اواسط قرن سیزدهم هجری، بخط محمد وارث کنجاهی -
رک : ایتمه ۱۷۹۹؛ ایوانو ۲۶۸؛ استوری ۱۰۱۳ -

تصوف

۳۰۳۰ - اکتساب الفوائد

۶۲۵۳/۱

رک : شماره ۲۳۶۹ در فوق که هر دو یکی است -

۳۰۳۱ - الیمات (رساله)

رک : شماره ۱۲۲۶ در فوق که آنجا عین این اثر مذکور
افتاد -

۳۰۳۲ - انتظام السلوک

۵۷۲۸/۲۳۰۹/۱

(دیباچهٔ مثنوی "مایهٔ یکندل" که در آن مطالب تصوف بیان شده -
مثنوی مزبور نیز از خود مصنف است و بسال ۱۰۵۶/۵۱۶۳۶ سروده
شده بود)

مؤلفه : یکندل، بسال ۱۱۶۶/۵۱۷۵۲ (شاید ۵۱۰۶۶ باشد؟)

مکتوبه : اواخر قرن دوازدهم هجری - ناقص الاول و الاوسط و
کرمخورده -

۳۰۳۳ - حسن و دل (رساله)

۵۵۲۵/۱۳۷۵/۳

مکتوبه : جمل ثهار، بتاريخ ۸ رمضان ۱۰۶۲/۵۱۶۵۲

رک : شماره ۱۱۵۱ در فوق

۳۰۳۴ - رساله تصوف (منظوم)

۵۸۰۳/۵

بصورت سوال و جواب - ناقص الطرفین -

مکتوبه : در حدود ۱۸۲۳/۵۱۳۳۰

آغاز : جهانرا سر بسر آئینه میدان بپر یک ذره دو صد سهر تابان
۳۰۳۵ - رساله تصوف

۵۶۳۶/۲۳۲۳

(مشمطیر یک مقصد و چند وصول و خاتمه، در مقامات طریقه مجددیه)
مؤلفه : رؤوف احمد مجددی متخلص به رافت که در عهد عالمگیر
میزیسته، بفرمائش مرشد خود حضرت عبدالله معروف به
غلام علی قدس سره
آغاز : الحمد لله الذی جعل الاولیا خلفا الانبیاء وصیر الاحباب -
رک : عباسی ۶۹۸ -

۳۰۳۶ - رساله چهارده خانواده

۳۶۸۰/۱۶۲۹

(در مطالب تصوف)

مکتوبه : محمد هاشم سور، در اوایل قرن چهاردهم هجری -
آغاز : الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین - قال الله تعالی
'الیوم اکملت لکم دینکم' چون این آیت کلام ربانی
سهر جبرئیل علیه السلام بر محمد مصطفی صلی الله علیه
وسلم آورد جمیع باران شاد شدند -

۳۰۳۷ - رساله در علم کلام

۶۲۳۶/۳

مکتوبه : محمد عمر ولد خدا داد، در قصبه قصور، بتاریخ
۲۰ ربیع الاول ۱۱۳۲/۵۱۲۰
آغاز : قال سید الطائفة ابوالقاسم جنید ابن محمد الصوفی - -
از وی سوال پرسیدند که این حکایات چه منفعت کند -

-۱ در اصل : در صد شهر -

۳۰۳۸ - رساله نو

۳۹۳۱/۱۹۲۹/۱۱

(مطالب صوفیانه در پنج شرحه - در آخر این رساله نوشته شده :
رساله نو تصنیف نواب غلام محی الدین خان والی گنجیوره)

آغاز : سبحان الله تقدس و تعالی که بحرف کاف و نون عالم
گوناگون و خلایق بوقلمون از مشیعه غیب بمنصه
شهود آورده -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

رک : بانکی پور ۳ : ۲۶۲ -

۳۰۳۹ - رسائل ملا طغرا

۵۷۱۳/۲۳۹۵/۳

(مشمطیر رساله اعلامیه، اشاره، ضیافت معنوی، کاشف الحجوب)
آغاز : - - نسخه زیاده شتافت و کمی نکرده، نظمش را
موافق عدد مذکور یافت -
رک : شماره ۱۹۵۳ در فوق -

۳۰۴۰ - سخنان اهل الله

۳۹۷۰/۹۱۸/۲

از مؤلف گننام که گفته اسم او را درین رساله نه جویند -
مکتوبه : در حدود ۵۶/۸۱۶۳۶ بخط ابراهیم در بخارا -
آغاز : الحمد لله الاحد بذاته و کبریانه الواحد بصفاته - -
اما بعد سبب تألیف این مختصر آن بود که والدین این
فقیر - - بنا بر حسن ظنی که ایشانرا باین فقیر بود
امر کردند باینکه برای ما چیزی نویسی از سخنان اهل الله -

نسخه‌ای ازین رساله در کتابخانه مرحوم دکتر مولوی محمد شفیع نیز محفوظ است -

رک : شفیع ۳۲۹

۳۰۰۱ - فواید حافظیه (رساله)

۳۹۰۲/۱۸۹۰

(در علم معقولات و کلام و مسایل صوفیه)

مکتوبه : قرن دوازدهم هجری -

آغاز : الحمد لله الذی خلق طبائع اجناس الموجودات -- اما بعد حمد و صلوة، پس این رساله ایست مشتمل بر چند فواید که تعلق دارد به تحریر و تقریر و تنقیح -

۳۰۰۲ - فواید السلوک (رساله)

۵۴۲۸/۲۳۰۹/۲

(در مطالب تصوف)

مؤلفه : بکدل که در اواسط قرن یازدهم هجری میزیسته -

مکتوبه : اواخر قرن دوازدهم هجری - ناقص الاوسط والاخر -

آغاز : بسم الله الرحمن الرحیم - آغاز می‌کنم بتام خدا که روزی دهنده عالمیان در دار دنیا و بخشنده مؤمنان در دار آخرت -

رک : شماره ۳۰۳۲ در فوق

۳۰۰۳ - کنایات الشعراء (رساله)

۵۶۶۱/۲۳۳۱/۱

(در بیان مفاهیم کنایات و اصطلاحات صوفیه مثل اشتیاق، آبرو،

آبرو، آستانه، آشیانه، ایمان، برده، زلف، وغیره که از کتاب "تحفة المسلمین" اخذ گردیدم)

مؤلفه : ملا عبدالرحمن جامی متوفی ۸۹۸/۵۸۹۲ -

آغاز : الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی رسوله محمد

وآله واصحابه اجمعین - بدانکه شعرای ماضی رحمهم الله

علیهم اجمعین در شعر هرچه نهاده اند و در برده داد

سخن داده اند تا هیچ نامحرم محرم نگردد -

۳۰۰۴ - مناجات عبدالله انصاری

۳۵۲۵/۱۳۴۵/۳

مؤلفه : خواجه عبدالله انصاری متوفی ۸۸۱/۵۸۸۱ -

مکتوبه : جنتل نهار، بتاريخ ۱۵ شعبان ۸۶۲/۵۱۶۵۲ -

رک : شماره ۱۳۳۸ در فوق

۳۰۰۵ - مناجات مرتضوی با خطبه البیان

۶۲۶۲/۵

مؤلفه : میر محمد صالح -

آغاز : بر ارباب دانش واصحاب بینش ظاهر وباهر است که

بعد از کلام خدای عزوجل و حدیث [سید مرسل]

مصطفوی صلی الله علیه وسلم هیچ کلام فصیح تر از کلام

امیرالمؤمنین نیست -

رک : مرکزی ۲۳۴۴/۳

۳۰۰۶ - نقد النصوص فی شرح نقش الفصوص

۶۳۳۱

(شرح "نقش الفصوص" که خلاصه فصوص الحکم محی الدین

ابن عربی از خود ایشان است)

مؤلفه : ملا عبدالرحمن جامی متوفی ۸۹۸/۵۸۹۲ -

متن عربی را نیز نقل نموده -

مکتوبه : شاید قرن یازدهم هجری باشد - ناقص الطرفین -

آغاز : -- وحدت بلغز ،

گر کشائی چشم عرفان اندکی
اصل و فرع اینجا یکی بینی یکی
و درود نامحدود سزاوار پیشوای مطلق -
رک : عباسی ۵/۱۳۸ : سرکزی ۳۴۷۲ -

۳۰۵۷ - نکات تصوف (رساله)

۵۳۳۱/۲۳۳۱/۲

(نکات تصوف درباره زلف، خال، چشم، ابرو، ناز، شراب، ساقی،
دیر و کلیسا، خرابات، ناقوس، ناموس، سرود، شوق فراق، جلال و جمال
و غیره) -

مؤلفه : مولانا جامی متوفی ۸۱۹۸/۵۱۹۲

آغاز : زلف در حقیقت راعیست دراز و یاریک سودا انگیز و
پچان و ابرو تاریک --

۳۰۵۸ - وصایای افلاطون (دو صحنه)

۵۶۹۳/۲۳۷۵/۳

(در بیان مطالب تصوف و عرفان)

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری

آغاز : وصایای افلاطون که شاگرد خود ارسطاطالیس را
فرموده - معبود خویش را بشناس و حق او نگاه دار
و همیشه با تعظیم و تعلم باش -

رک : شماره ۱۳۶۶ در فوق -

تصوف هندوها

۳۰۵۹ - بشن پوران

۳۳۱۷/۱۲۶۳

(ترجمه قسمت اول "بر بوده چندر" اثر کرشن داس، از سانسکریت
فارسی)

مترجمه : شاید بتوالی داس متخلص به ولی، معاصر دارا شکوه
متوفی ۵۱۰۶۹/۵۱۰۶۸

آغاز : حمد ذاتی که ذات و صفاتش از ادراک عقول و
اوهام پاک است -

رک : عباسی ۳۰۱ (ج) ، ۳۰۲ : اینته ۱۹۵۶ : باذین
- ۱۳۱۸

۳۰۶۰ - جوگک باشست یا "اطوار درحل اسرار"

۵۱۱۲/۲۱۰۰/۱

(مشمبلیر ده باب مثل در تجرید، در آزادی، در جمعیت دل، در رفع
خواهش، در معرفت حق، در درباقت نفس و غیره)

مؤلفه : صوفی شریف خوبجهانی، بنام جهانگیر
(جلوس ۵۱۰۱۳/۵۱۰۶۰) -

مکتوبه : دهالورام ککر دربنده ملتان، بتاريخ ۱۳ پوه ۱۹۰۵
یکرمی/۵۱۸۳۸ -

رک : بانگی پور ض ۲ : ۷۲ : کیمرج یونیورسٹی ۹۶ :
اینته ۱۹۷۲ : رنو ۶۱ : باذین ۱۳۲۸ : عباسی ۲۱ -

۳۰۶۱ - ایضاً

۵۱۰۵/۲۰۹۲/۳

مکتوبه : بهوانی پرشاد، بتاريخ ۱۸۵۰، در لاهور

۳۶۷۳/۶۵۳

ترجمه قسمت دوم کتاب سانسکریت بنام 'پربوده چندر' از
کرشننداس بوٹ - سوامی نند داس این کتاب را بگوالیاری (بهاکا)
ترجمه کرده بود

مترجمه: بنوالی داس که در شعر 'ولی' تخلص میکرد، به

همکاری بهوانی داس، سال ۱۹۰۳/۱۶۶۲ء

مکتوبه: ۱۹۰۰ بکری/۱۸۳۳ء

آغاز: حمد ذاتی را که اصل ذات ماست

ذات او دراصل، اصل ذاتهاست

رک: ایتحه ۱۹۹۵؛ ربو ۱۰۳۳؛ عباسی ۳۰۲ و شماره

۱۳۸۸ در فوق

۳-۶۳ - ایضاً

۶۳۰۶

مکتوبه: ۱۶ ربضان ۱۲۱۵/۱۸۰۱ء

۳-۶۴ - محیط معرفت

۵۱۰۵/۲۰۹۲/۱

(ترجمه پونتهی سرودی تألیف شری چرنداس، از بهاکا بفارسی،

در ۱۶ فصل)

مترجمه: رائے سین داس، کمی بعد از یورش احمد شاه درانی -

مکتوبه: بندت هر نرائن، بتاريخ ۱۸۵۵ء

آغاز: عجز بسیار و نیاز بیشمار تسلیم بارگه جمیلی که دیده

والا نگهبان را بر جمال با جلالتش یارای دیدن محال

است -

رک: بانگی پور ۱۶: ۱۳۳ که درانجا این ترجمه به

کرپال داس عارف منسوب است -

۳-۶۵ - نسخه کرم پپاک

۵۷۳۲/۲۵۱۳/۳

(مکالمات درباره جزای اعمال نیک و سزای افعال پد بعد از موت و

علاج بعضی امراض که در اثر گناهان بوجود میآید - ترجمه از هندی

بفارسی)

مکتوبه: قرن سیزدهم هجری -

رک: ایوانو (کرزن) ۶۹۲

۳-۶۶ - بیاض جمل ثهار

۳۵۳۵/۱۳۷۵/۱

(دارای رسائل نظم و نثر فارسی در مطالب مذهب و اسلام)

چند ورق از راحت المؤمنین میان عبدالله مثانی و ۲ ورق از رساله

تعبیر خواب نیز درین بیاض مجموع است -

مرتبہ و مکتوبه: جمل ثهار، بین سالهای ۱۰۶۲-۱۰۶۵/۱۶۵۱-

۱۶۵۶ء

۳-۶۷ - بحر سعادت

۶۳۱۹

(در بیان مطالب فقه و مذهب)

آغاز: الحمد لله ذی العظیم و الکبریا... شکر و سپاس و

ستایش بیقیاس پروردگاری را که اعلام علم علماء را تا

دامن قیام قیامت برافراخت

مکتوبه: قرن نهم هجری بنظر میرسد - ناقص الآخر -

رک: شماره ۱۵۰۳ در فوق

فقه

۳۰۶۸ - حقیقت الصلوة (رساله)

۶۱۸۳/۱

(در احکام شریعت و عقاید اسلام، در چهار باب)

مؤلفه : سید احمد [شهید ۹] متوفی ۱۸۳۱/۵۱۲۳۶

مکتوبه : در حدود ۱۸۳۵/۵۱۲۵۰

آغاز : الحمد لله رب العالمین والصلوة والسلام علی رسوله محمد وآله واصحابه اجمعین - اما بعد میگوید پس این رساله

ایست مشتمل بر چهار باب

رک : بانگی ۱۶ و ۹۰ -

۳۰۶۹ - عقاید علیه در مذهب صوفیه

۳۳۲۵/۱۳۴۵/۲

(در جواب اعتراضات بعضی مخالفین بر رساله "سیف المسلول" (شماره

۱۶۱۱) از خود او که در بیان اباحت سماع و قیامت منع و امتناع، میباشد)

مؤلف : بهلول کول بن مرزا خان بزرگ، بسال ۱۸۳۰/۵۱۱۳۰

آغاز : ستایش مرا کمال بر آن قادر بر محال که محال عقل

انسان بر قدرتش آسان است

۳۰۷۰ - عین الحیوة

۵۷۳۰/۲۴۱۲

(کتابی است ضخیم و قطور در مطالب مذهب و اخلاق و غیره)

مؤلفه : محمد باقر مجلسی متوفی ۱۹۹۸/۵۱۱۱۰

مکتوبه : اواخر قرن دوازدهم هجری -

رک : عباسی ۱۵۳ -

۳۰۷۱ - مجموعه خانی فی عین المعانی

۵۷۰۸/۲۳۸۹

(کتاب خوبی در بیان مطالب فقهی و ادعیه)

مکتوبه : قدرت الله ولد میان خدا بخش، بتاریخ جمادی الاول

۶۱۷۸۲/۵۱۱۹۶

رک : شماره ۱۶۶۸ در فوق؛ عباسی ۵۵۶

۳۰۷۲ - ارشاد نامه (مثنوی)

۵۷۷۵/۲۴۵۶

(مثنوی صوفیانه از عطار نیشابوری)

مکتوبه : مهتاب الدین، بتاریخ ۱۸۸۱/۵۱۲۹۹

رک : شماره ۳۳۹ در فوق -

شعر

۳۰۷۳ - بوستان سعدی

۵۵۹۳/۱۵۵۲

(مثنوی معروف اخلاقی)

مؤلفه : شیخ سعدی شیرازی، بسال ۱۲۵۷/۵۶۵۵

مکتوبه : علی الحسینی، بتاریخ ۱۶۱۰/۵۱۶۱۰ برمایش خواجه

نوحی بیگ - نسخه کامل و خوب -

رک : ایتیه ۱۱۱۷؛ باذین ۶۸۱؛ ریو ۵۹۷؛ شماره ۳۷۲

در فوق -

۳۰۷۴ - ایضاً

۳۱۹۳/۱۸۹/۱

مکتوبه : میان محمد ولد میان نور احمد، در حدود ۱۲۲۶/۵

۴۱۸۳۳

۳۰۷۵ - ایضاً

۳۳۵۳/۳۵۹

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

۳۰۷۶ - بیاض اشعار فارسی

۳۷۱۳/۶۸۸

(بیاض مفصلی است مشتمل بر غزلیات و قطعات صائب، قاسم دیوانه، شوکت بخاری، قاسم انوار، صیدی تهرانی، مرزا طاهر وحید (وزیر اصمهان)، مرزا سعد الدین راقم (وزیر خراسان)، بابا فغانی، نظیری و غیره) - ناقص الطرفین -

۳۰۷۷ - بیاض اشعار فارسی

۵۷۲۸/۲۳۰۹/۶

(دارای غزلیات حافظ، کمال اسمعیل، جامی، صانعی، فخری، نویدی، امیر خسرو، نسیمی، کاتبی، مسیحی، عالم، صالح، ظاهری، جمشیدی، کمال و آصفی و غیره)

مکتوبه : اوائل قرن سیزدهم هجری -

۳۰۷۸ - دیوان حسن بیگ تبریزی

۵۷۶۳/۲۳۳۵/۵

(مشتمل بر غزلیات حسن بیگ تبریزی - ناقص الاول والاخر - کرمخورده -

رک : شماره ۶۳۴ -

۳۰۷۹ - دیوان حیدر

۵۷۶۳/۲۳۳۵/۶

مشتمل بر غزلیات حیدر، متوفی ۸۹۵۹/۶۱۵۵۲ - ناقص الاول والاخر کرمخورده -

رک : شماره ۶۳۹ در فوق

۳۰۸۰ - دیوان شاپور تهرانی

۵۷۶۳/۲۳۳۵/۲

مشتمل بر غزلیات شرف الدین شاپور تهرانی که تا ۸۱۰۲۶/۶۱۶۲۷ زنده بود - ناقص الاول والاخر - کرمخورده -

رک : بانکی پور ۳ : ۳۱ -

۳۰۸۱ - دیوان فطرت

۵۷۶۳/۲۳۳۵/۱

مشتمل بر غزلیات و قطعات معزالدین موسوی خان متخلص به فطرت، متوفی ۱۱۰۶/۶۱۶۹۳ که گاهی 'موسوی' نیز تخلص میکرد - ناقص الاول والاخر -

کرمخورده -

رک : شماره ۶۸۵، ۶۸۶

۳۰۸۲ - دیوان ناصر علی سرهندی

۵۷۳۳/۲۳۱۵

(مشتمل بر غزلیات او)

مکتوبه : حمایت الله بن فضل الله، بتاريخ ۸ جمادی الثانی سنه ۱۸

جلوس محمد شاه (۸۱۱۳۹/۶۱۷۳۶)

رک : شماره ۷۱۹ در فوق -

۳۰۸۳ - دیوان هلالی

۵۷۶۳/۲۳۳۵/۳

مشتمل بر غزلیات و قصاید بدرالدین هلالی متوفی ۸۹۳۹/۶۱۵۳۲ ناقص الاول والاخر - کرمخورده -

رک : عباسی ۳۶۷ : ربو ۶۵۶ : سپرنگر ص ۳۲۶ : مرکزی

- ۳۰۹۸

۳۰۸۳ - روضه المحبین

۳۰۰۳/۳۸۲/۶

مثنوی ابن عماد متوفی ۵۸۰/۵۳۹۸

مکتوبه : اوائل قرن دوازدهم هجری -

آغاز : در راه توعقل حکمت اندیش

عاجز شده از مشقت خویش

رک : ایتھے ۱۸۵۲ : عباسی ۲۷۶ : مرکزی ۱۹۵۵/۳ -

۳۰۸۵ - ساقی نامه ظہوری

۵۷۷۰

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری - ناقص الاول -

رک : شماره ۷۷۳ در فوق -

۳۰۸۶ - سکندر نامه نظامی (۱۹ ورق)

۵۷۲۸/۲۳۰۹/۷

(مثنوی رزمی از نظامی گنجوی، با توضیحات بعضی کلمات در حواشی)-

مکتوبه : اوائل قرن سیزدهم هجری -

رک : شماره ۷۸۸-۷۹۵ در فوق -

۳۰۸۷ - شاه و گدا (مثنوی)

۵۷۶۳/۲۳۳۵/۳

(مثنوی صوفیانه است) -

مؤلفه : هلالی چغتائی متوفی ۹۳۹/۵۱۵۳۲ -

آغاز : ای وجود تو اصل هر موجود

هستی و بوده و خواهی بود

رک : ربو ۶۵۶ : سپرنگر ص ۳۲۷ -

۳۰۸۸ - قصه پیر زن مع پسرش (مثنوی)

۳۱۳۳/۱۰۸۱/۱

مؤلفه : شاعر گمنام که اهل لاهور بود، بسال ۹۳۵/۵۱۵۳۸

"باد چشم بد از سوادش دور" تاریخ است -

بیت زیر را برای شهر لاهور گفته :

باز دیگر دعای شهر کنیم حصن روئین برای شهر کنیم

مکتوبه : در حدود ۱۱۷۹/۵۱۷۶۵ -

۳۰۸۹ - گلشن شهداء (مثنوی)

۵۷۰۹/۲۳۹۰

(در بیان واقعات شهادت سید الشهداء در کربلائی معلی) -

مؤلفه : فضل کریم بن سید شاه محمد پتالوی، بسال ۱۲۳۵/۵۱۲۳۵

- ۵۱۸۱۰

مکتوبه : فقیرا، ساکن قصبه دهرم کوٹ -

آغاز : حمد آن خالق که درد او دواست

بر محبتش بلای او عطاست

۳۰۹۰ - ماهر بدان (مثنوی) -

۵۸۰۳/۲

(مثنوی صوفیانه که در جواب مامقیمان گفته شد)

مؤلفه : شاه رکن الدین معروف به حضرت میاں مراد شاه جیو،

متوفی ۱۲۱۵/۵۱۸۰۰، بسال ۱۲۱۲/۵۱۷۹۷ -

مکتوبه : مہربان سنگه، بتاريخ ۱۳ رجب ۱۲۳۲/۵۱۸۲۷ - این

مثنوی بکوشش مولانا غلام دستگیر ثانی در ۱۳۲۱/۵۱۳۲۱

۵۱۹۰۳ در لاهور بطبع رسید -

رک : عباسی ۷۸ (و) -

۳. ۹۱ - مامقیمان (مثنوی)

۵۸.۳/۳

(مثنوی صوفیانه است.)

مؤلفه : مولانا وصالی شیرازی

مکتوبه : مهربان سنگه، بتاريخ ۱۸ رجب ۱۱۲۳/۱۱۲۲ - در

سال ۱۱۳۰.۳/۱۱۲۵ در لاهور بطبع رسید -

رک : شماره ۹۱۷ در فوق -

۳. ۹۲ - مثنوی فارسی

۳۵۲۵/۱۳۵۰/۲

(داستان لشکر کشی یکی از راجه‌های هند) -

مؤلفه : بهوانی داس -

مکتوبه : جتمل نهار، در حدود ۱۱۰۶۲/۱۱۰۶۱ -

آغاز : چه گویم وصف صاحب جان دهنده

که پیدا ساخته از لطف بنده

۳. ۹۳ - مختار نامه (مثنوی)

۳۷۰۶/۱۶۵۰

(منظومه تاریخی و رزمی) -

مؤلفه : محمد سلیم -

مکتوبه : در حدود ۱۱۱۳۳/۱۱۲۳۰ -

آغاز : خدایا سپهر سروری در جهان

تو مختاری ای سرور سروان

۳. ۹۴ - مراد العاشقین (مثنوی)

۵۱۰۳/۱

(مثنوی صوفیانه است) -

مؤلفه : شاه رکن الدین معروف به حضرت مرادشاه جیو،

متوفی ۱۱۲۱۵/۱۱۸۰۰، سال ۱۱۲۰۵/۱۱۷۹۰ -

مکتوبه : مهربان سنگه، بتاريخ ۵ رجب ۱۱۲۳۲/۱۱۸۲۷ -

این مثنوی نیز بکوشش مولانا غلام دستگیر نامی سال

۱۱۳۲۷/۱۱۹۰۹ در لاهور بطبع رسید -

رک : عباسی ۷۸ (۵) -

۳. ۹۵ - مصحفستان (مثنوی)

۳۱۷۰/۱۶۵

(بطرز و وزن بوستان سعدی) -

مؤلفه : بخش‌الله بنی اسرائیل نامی ابن مولوی امرالله خوشنویس

سال ۱۱۲۳۱/۱۱۸۱۵ - نسخه مصنف است -

مکتوبه : بگمان غالب کمی بعد از سال تألیف و قبل از

۱۱۲۵۰/۱۱۸۳۳ -

۳. ۹۶ - نامه عشق (مثنوی سسی پنون)

۳۱۸۲/۱۱۶۹

مؤلفه : اندر جیت منشی که ملازم و منشی دربار نواب

عبدالصمد خان (حاکم لاهور و ملتان) متوفی ۱۱۱۵۰/

۱۱۷۳۷/۱۱۱۳۰ -

آغاز : الهی بر دلم نور صفا بخش

بچشم از خاک راحت آتیا بخش

مکتوبه : ۱۱۲۶۶ مطابق ستمبر ۱۱۸۳۹ و ۱۹۰۷ بکرمی -

رک : شماره ۷۸۷ در فوق، پنجابی قصه فارسی زبان می‌باشد،

ص ۲۲-۲۹ -

۳۰۹۷ - حدوث العالم

۳۳۸۶/۳۶۱

(نثر فلسفیان و صوفیانه که در آن تحقیقات در بیان احوال موجودات

است) -

مؤلفه : محمد معروف به شمس گیلانی -

مکتوبه : اوائل قرن دوازدهم هجری -

آغاز : سہاس تقدس اساس و ستایش بیرون از قرینہ و قیاس

مر عالم کردگار را ۰۰۰ وصلوات بیغایات و تسلیمات

کاملات بلا نہایات بر سرور الوالعزم -

رک : مرکزی ۲۰۲۱/۱

۳۰۹۸ - خوان نعمت

۳۳۲۵/۱۲۷۲/۲

(مجموعه حکایات و لطائف - منشآت نامہا و عرابض - اشعار خود

و دیگران محتوی نکته‌های علمی و اخلاقی - نسخه حاضر هیچ ربطی

با فن طباطبائی و غیره ندارد) -

مؤلفه : نور الدین محمد نعمت خان عالی شیرازی متوفی

۱۱۲۲/۵/۲۶۱۰ سال ۱۶۹۹/۵ -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : بعد عرض بندگی اعلام آنکه مشیخت مآب شیخ معروف

قاضی برگزیده بانی بیت که مجاسن خصالش در قضای

حاجت سکنه بغایت اصلاح و جمال حالش در اجابت

دعوت مترددین معبر ریاح است -

رک : ابتص ۱۶۵۹ ، ۲۷۹۲ ؛ مرکزی ۳۲۹۰/۱ -

۳۰۹۹ - دیوان مظالم

۶۲۳۵/۲

(در سیاست و مملکت داری، مزین با حکایات آموزنده) -

مؤلفه : علامه جلال الدین دوانی متوفی ۹۰۸/۵۰۲/۶۱۵۰۲ -

مکتوبه : در حدود ۹۲۳/۵۱۸/۶۱۵۰۱۸ -

رک : مرکزی ۳۸۶۳/۵۲ -

۳۱۰۰ - رساله در تحقیق عدالت

۶۲۳۳/۳

(نثر فلسفیانہ در اقسام عدالت کہ فرعی از حکمت است) -

مؤلفه : علامه جلال الدین دوانی متوفی ۹۰۸/۵۰۲/۶۱۵۰۲ -

مکتوبه : در حدود ۹۲۳/۵۱۸/۶۱۵۰۱۸ -

رک : مرکزی ۱۹۲۸/۰۱ ؛ عباسی ضمیمه ص ۱۱ -

کتاب لغت

۳۱۰۱ - امتیاز انداز متأخرین از متقدمین

۳۹۳۸/۸۸۶/۲

(یکنوع فرهنگ کلمات و تراکیب و محاورات، فارسی با شواهد از

کلام اساتذہ - ناقص الاول و الاخر - فقط باب هفتم و هشتم و نهم

را دارد) -

آغاز : معلوم جواهر صرافان کسوز سخن‌سنجی باد کہ انداز

شعراي متأخرین اگرچه بعضی جا در اشعار شعراي

متقدم نیز یافته میشود طرز متقدمین نیز بعضی جا در انداز

متأخرین آمده -

در بعضی جا
کلمات
تکرار شده
است

۳۱۱۸/۱۰۶۶/۱

- فرهنگ مصادر عربی بفارسی -

مؤلفه : قاضی ابو عبدالله بن احمد الحسین بن احمد الزوزنی

متوفی ۸۳۸۶/۵/۱۰۹۳

مکتوبه : فضل حسین عرف فجو خان ، بتاریخ ذیقعد ۸۱۲۳۱/

- ۱۸۲۶ -

آغاز : الحمد لله علی سوانخ آلیه المتسابقه افواجاً و سوانخ
نعمانه متلاحقه افواجاً - القب سوراخ کردن -

رک : مرکزی ۱۳۲۸ -

۳۱۰۳ - لغت فارسی

۶۳۵۹/۲

- فرهنگ کلمات عربی بفارسی - ناقص الطرفين -

آغاز : از یاب نصر یعنی زدن سسک و خیک و جنبانیدن چیزی

۳۱۰۴ - مصدر نامه فارسی

۶۱۸۳/۶

مکتوبه : در حدود ۱۲۵۰/۸۱۸۳۳ -

آغاز : بدانکه این چند کلمه از علم فارسی برای تعلیم طفلان

جمع نموده شد -

انشاء

۳۱۰۵ - دستور الصبیان

۳۷۶۸/۷۳۵/۳

- مشتعلبر نمونه های منشآت مکاتیب مختلفه در سه فصل -

مؤلفه : نونده رائی، که بعهد عالمگیر میزیسته -

مکتوبه : در حدود ۱۲۳۹/۸۱۸۳۳ در بر صغیر چندین مرتبه

بچاپ رسیده -

آغاز : حمد وافر دیری را که انشاء آفرینش حرفی از قلم

قدرت اوست، بیت :

لطیف و کرم گستر و کار ساز

که دارای خلقی است و دانای راز

رک : شمع ۳۵۹ -

۳۱۰۶ - ایضاً

۳۳۵۸/۳۵۴/۲

مکتوبه : نذیر احمد بتاریخ ۲۶ نوامبر ۱۸۵۷ -

۳۱۰۷ - دستور مبتدی یا دستور الصبیان

۳۳۷۸/۳۵۳/۱

- مشتعلبر منشآت مکاتیب و قباله نگاری، در چهار فصل -

مؤلفه : داؤد بیگ -

مکتوبه : در ۱۲۵۷/۸۱۸۴۱ در برگه حسین آباد، بخط مؤلف -

آغاز : الحمد لله رب العالمین والعاقت للمتقین - - - چو بنده

احقر العباد که خوشه چین خرمن ارباب فضل است،

ریزه چند از خوان اولوالباب دانش بموجب قصور

ذهن فراهم آورده -

۳۱۰۸ - رقعات عالمگیری

۶۱۸۳/۳

مکتوبه : ۲۳ ذی حجه ۱۲۵۰/۸۱۸۳۵ -

آغاز : مکشوف دانشوران عالی فطرت و معلوم - - - والا خبرت
یاد که سپین پور خلافت و فرزند سعادت -

۳۱۰۹ - رقعات فارسی

۶۱۸۳/۲

(برای تعلیم علم انشاء و لغت به پندیان) -

مکتوبه : ۲۳ ذی حجه ۱۱۲۵/۵۱۸۳۵ -

آغاز : ثناء بسیار خدایرا شاید و درود بیشمار بیغمبر صلعم را
باید ، پس میگوید بنده ضعیف که این چند عبارت
در صورت رقعات برای تعلیم الفاظ فارسی نوشته شد -

۳۱۱۰ - شبنم شاداب (رساله)

۳۳۸۵/۳۸۱/۶

(در تعریف بهار و باغ عباس آباد، نزد اصفهان) -

مؤلفه : ظهیرای تفرشی -

مکتوبه : رحمت علی بتاریخ ۷ ژانویه ۱۸۷۸ -

رک : شماره ۱۹۸۳ و ۲۵۰۰ در فوق -

۳۱۱۱ - عجیب و غریب نامه معروف به خیالات امیر خسرو

۳۳۷۳/۳۳۸

(در علم موسیقی ، سیاق ، انشاء، تیر اندازی ، زر گری ، شطرنج ،
کنجه بازی و در صنعت آئینه و غیره بصورت مکاتیب که در اصل صورت
مشهور مثنوی "دولرانی خضرخان" از امیر خسرو دهلویست) -

مؤلفه : یکدل که در اواسط قرن یازدهم هجری میزیسته - رک

"انتظام السلوک" (شماره ۳۰۳) در صفحات فوق -

مکتوبه : میان شکر الله -

آغاز : عنوان نامه خیالات از مثنوی صاحب کمالات صوری و

معنوی امیر خسرو دهلوی بیاراست و شمه عشق بازی

حقیقی در شیوه عشق مجازی بیاراست -

۳۱۱۲ - مقدمه نقائس الغنون

۳۹۳۸/۸۸۳/۵

(شرایط و هدایات برای پیشی و نامه نگار) -

مکتوبه : قرن سیزدهم هجری -

آغاز : مقدمه در بیان آنکه بر مثنوی رعایت آن از لوازم است -

از انجمله سی شرط باو کرده شود -

۳۱۱۳ - منشآت عبداللطیف موسوی

۵۶۹۳/۲۳۷۵/۷

مشمول رقعات که او از طرف عالمگیر بامراء و اعیان مینوشت -

یکی ازین رقعات در سال ۱۰۹۹/۵۱۶۸۷ و دومی بتاریخ ۱۱۰۱/۵۱۶۸۹

۱۶۸۹ نوشته شد -

مکتوبه : اوائل قرن سیزدهم هجری -

۳۱۱۴ - رقعات ملک محمد

۵۶۹۳/۲۳۷۵/۳

(مشمول مکاتیب بنام سید سلیمان ، کفایت خان ، مرزا اشرف

الدین ، مرزا محمد صادق ، قاضی زاده ، آقا محمد نصیر و رشید خان

دیوان و غیره) - شاید این دانشمند معاصر شاه سلیمان صفوی

(۱۰۷۷-۱۱۰۵ ه) بوده باشد -

آغاز : فرمان بردار فرمان فرمای سلیمان زمان اعنی احقر بی

نام و نشان ملک محمد هجمدان بعد از ادای آداب

کورنش و تسلیحات فراوان - - -

فن شکار

۳۱۱۵ - احکام صید

۳۹۷۰/۱۹۵۸/۲

(مشتملبر مقدمه و سه باب و خاتمه دربارهٔ حرام و حلال بودن جانوران) -

مؤلفه : ابن ابیطالب الزاهدی الجیلانی المشتهر به علی،
[متخلص به حزین] متوفی ۴۱۸۰/۴۱۷۶ -

آغاز : سیاس یقیاس که مدارک او عام از استقصای اصولش
قاصر و مسالک افهام از استیعاب فروغش حائز آید -

۳۱۱۶ - باز نامه

۳۸۳۵/۱۸۲۵/۶

(درفن شکار و باز داری) -

مکتوبه : ۴۱۸۳۳/۱۲۶۰ -

آغاز : باز نامه که میر شکاران آنرا چند مرتبه آموخته اند -

۳۱۱۷ - باز نامه

۳۳۳۵/۱۳۸۳/۲

درفن شکار و طب و غیره در ۱۲ باب) -

آغاز : ثنای بی‌غایت و حمد بی‌نهایت مر آن پادشاهی را
که باز طبع دور بینان و شاهین ادراک نکته‌چینان
در هوای اوج دریافت - - -

۳۱۱۸ - باز نامه

۳۲۷۲/۱۲۱۹/۱

(کتاب ضخیم مشتملبر ۵۸ باب در فن شکار و علم طب و فقه) -

مکتوبه : قبل از ۴۱۸۱۹/۴۱۲۳۵ - ناقص الطرفین -

آغاز : رواست و کشته و بی حلال است - بیاید دانست که
در وقت تیر انداختن و سگ دوآیندن یا باز و چرخ
پرانیدن یا در وقت دام نهادن بدهب امام ابو
حنیفه [حلال است] ولی شرط است که بسم الله گوید -

۳۱۱۹ - طریقهٔ طیاری بحری

۳۸۳۵/۱۸۲۵/۴

(درفن شکار و پرانیدن بحری که برنده ایست شکاری) -

مؤلفه : قربان علی، بزمان شاه عالم ثانی (۱۱۷۳-۱۱۷۲/۸)

۴۱۸۸۷-۴۱۷۵ -

آغاز : طریقهٔ تیاری از تجربهٔ خادم الفقرا قربان علی - اینهمه

تعلق به تفریق و دقت دارد - اول آنکه هرچند بحری

بی [پاک و] شگ باشد بسیار دلیر و پر همت میباشد -

طب

۳۱۲۰ - گلشن حکمت

۳۹۷۰/۱۹۵۸/۵

(در مطالب طب) ناقص الطرفین -

آغاز : از ذیل کیوتر خشک نموده با شکر سیید سانیده بخورد

دفع سردی کند -

متفرق

۳۱۲۱ - حکایات (رساله)

۳۹۶۳/۱۹۱۳/۳

(مشتملبر حکایات آموزنده برای طفلان و بچکان) -

مکتوبه : عطاالله نوسلم، بتاريخ ۳ محرم ۱۳۵۷/۱۸۳۱-
سوالات منتخبه از ترجمه شعر ویمری صاحب

۵۲۷۸/۲۲۶۸/۳
درحالات سفر وکیل قوخان و در بیان بعضی مطالب تاریخ و جغرافیای ملک خوقند -

مؤلفه : وکیل قوخان ، شاید اوایل قرن نوزدهم میلادی -

مکتوبه : ۱۸۶۵-۶

یادداشتی

نسخه‌های ذیل را که جزو مجموعه شیرانی بوده، هرچه در عرض این سه چهار سال کوشش کردیم از گنج‌های کتابخانه توانستیم پیدا کنیم و به بینیم - ممکن است گم شده باشد و یا در خود کتابخانه جایجا شده باشد - بناچار فقط بنوشتن اسمهای این کتب چنانکه در دفتر کتابخانه آمده ، اکتفاء نمودیم -

۱- مکاتیب ابوالمعالی (۹ صفحه)

۵۷۲۸/۲۳۰۹/۳

۲- موائد غیر - از غیر شاه افغان

۳۹۳۱/۱۹۲۹/۱۳

۳- یوسف زلیخا

۵۶۱۳

۴- خلاصه الفقه ، مکتوبه ۱۳۷۸-۸

۳۹۳۵/۱۳

۵- وامق و عذرا (شعری)

۶۲۵۴/۲

۶- رساله در رسم خط و خط نوشتن ، از اعظم

۳۵۳۲/۵۰۹۲/۲

۷- مرآت آفتاب نما

۳۵۷۹/۵۵۶/۱

۸- خوان فطرت (منتخب دیوان) مکتوبه ۱۱۸۲-۸

۳۷۰۰/۶۷۸/۲

۹- رساله لطافت

۳۹۳۱/۱۹۲۹/۱

۱۰- جواهر العلوم (رساله در فن معما)

۳۹۳۸/۸۸۶/۵

۱۱- جواهر الاسلام (منظوم) مؤلفه بعهد شاهرخ [مرزا]

۳۰۷۵/۱۰۲۲/۲

۱۲- رساله تعریفات - از عبید زاکانی

۳۵۲۵/۱۳۷۵/۵

۱۳- خالق باری -

مکتوبه : شیو دیال متوطن پاک پهن

۳۰۳۶/۹۸۳

۱۴- ترجمه سوره یوسف

۳۰۷۳/۱۰۲۲/۱

مکتوبه معین الدین بتاریخ ۱۰۵۱-۵ در پشاور

مکتوبه از عین الدین

۱۰- انتخاب کیمیای سعادت -

۳۳۹۲/۱۳۳۲

مؤلفه : عاقل خان رازی [سنوی ۱۱۰۸ هـ] نسخه مصنف -

۱۶- رساله تصوف

۶۳۳۵/۱

۱۷- رساله بهار جنون

۶۳۳۵/۲

۱۸- رساله معجزات

۶۳۵۸

۱۹- کشف القناع فی بیان البرزخ

۵۸۰۵

۲۰- رساله پشتو فارسی

۶۳۳۲

لهرت اشخاص

آبرو، اصغر علی ۳۸، ۱۰۲، ۱۸۸، آگه ۱۰۷

آدم بتوری، سید ۲۶، ۲۱۶، آدم علیه السلام ۳، ۳

آدم علیه السلام ۳، ۳، آندرام بن هیرا من ۳۶، ۳۶

آندکاهن ۳۶، آریز، سراجدین علیخان ۲۸، ۱۰۶

آیا بل، راجه ۳۹، آبراهیم ۲۸۸

آبراهیم ابن ولی الله ۲۷۳، ۲۷۶، آبراهیم بن سعید (کاتب) ۲۹۵

آبراهیم استرآبادی ۱۵، آزاد بخت، پادشاه ۳۲

آبراهیم تنوی ۳۵۳، آصف جاه، نواب ۲۸

آبراهیم پشاورى ۷۷، آصف الدوله، نواب ۳۸، ۲۰

آبراهیم سلطان ۳۳۲، آصف الزماني فرنگی ۵۳۸

آبراهیم شطاری ۲۳۱، آصفی ۹۳، ۱۰۷، ۶۷۹

آبراهیم صدیقی (کاتب) ۵۶، آفریدی، محمد قاسم علی خان ۱۳۸

آبراهیم قزوینی ۷۷، آفریدی ۳۱

آبراهیم قوام فاروقی ۳۱۵، آفریدی لاهوری، فقیر الله ۱۹۵

آبراهیم (کاتب) ۲۰۲، ۳۱۵، ۳۵۱، آفسنفر ظهیر ۲۷۳

آبراهیم عادلشاه ثانی ۳۳، ۳۳، آفیونلو، ابونصر، سلطان ۵۳۳

آبراهیم عادلشاه ثانی ۳۳، آگه، مکند رائے ۲۲، ۵۲

ابراهيم عادلشاه شرقى ۲۷۲
 ابن سعيد مصطفوى ۵۱۰
 ابن مينا ۳۲۶
 ابن عبدالله ابوالقاسم (كاتب) ۱۹۳
 ابن العربى، محى الدين ۲۰۰
 ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۲۷، ۲۳۸
 ابن عماد ۶۸۱، ۶۹۳
 ابن فخر الدين ۳۳۵
 ابن محمد سعيد مصطفوى ۵۸۶
 ابن يمين، فخرالدين محمود، امير
 ۱۰۷، ۱۹۳
 ابو احمد على ابن احمد ۷۲
 ابو اسحاق بن ابى طاهر ۲۹۸
 ابو اسحاق، شيخ ۲۶۰
 ابو اسعد بن ابو سعيد كاشغرى ۳۳۳
 ابو اسلم سنگهانوى ۱۹۰
 ابوالبركات عبدالله نسفى ۲۹۹
 ابوالبركات، ركب پتير لاهورى
 ابوالبقا ۶۹
 ابوالبقا، صديقى ۳۵۲
 ابو بكر بن عبدالله ۲۳۹
 ابو بكر طوسى، شيخ ۳۷۶
 ابو بكر (معاصر غوريان وخوازمشاهيان)
 ۵۳۳

ابو تراب بدشى ۲۵۸
 ابو جعفر بن جرير طبرى ۱۱
 ابو جعفر خان ۶۲۲، ۶۲۶، بتكرار،
 ۶۳۸، ۶۳۱
 ابو حامد امام غزالى محمد ۳۹۵
 ابو الحسن اجدهنى ۵۱۸
 ابو الحسن بن ابراهيم قزوينى ۵۰
 ابو الحسن خرقانى ۲۰۶، ۲۲۳
 ابو الحسن، شيخ ۳۵۰
 ابو الحسن على، شيخ ۲۸۳
 ابو الحسن صديقى، شيخ (كاتب)
 ۱۹۷
 ابو الحسن فراهانى، امير ۳۳۳
 ۶۲۳
 ابو الحسن كربلايى ۵۳۹
 ابوالحسن، منشى ۶۶۵
 ابو حنيفه، امام اعظم ۲۸۵، ۶۹۲
 ابوالخير، سيد ۲۹۵
 ابو سعيد ابو الخير، شيخ ۱۳۷
 ابو سعيد سرهندي (كاتب) ۱۹۷
 ابو سعيد، سلطان ۵۵
 ابو سعيد كاليوى ۲۶۶
 ابو سليمان داؤد ۱۱
 ابو طالب اصفهانى ۳۸

ابو العباس حسين ۶۳۹
 ابو عبدالرحمان، شيخ ۱۹۸
 ابو عبدالله بن احمد زوزنى، قاضى
 ۶۸۷
 ابو عبدالله توراهشى ۲۵۲
 ابو عطا مسعود، شيخ ۲۹۲
 ابوالغازى ۵۶
 ابوالفتح خاى معروف، شيخ المكي
 ۲۱۱
 ابوالفتح رازى، شيخ ۱۵
 ابوالفتح قليج ارسلان بن مسعود
 ۳۷۱، ۳۷۲
 ابوالفتح گيلانى، مسيح الدين ۳۵۵
 ۳۷۳
 ابوالفتح ناصرالدين شاه ۳۰۳
 ابوالفتح ولد مولوى محمد ۶۱۸
 ابوالفرج روفى ۲۰۷
 ابوالفضل بن ابراهيم نقليسى، حكيم
 ۳۷۱، ۳۷۲
 ابوالفضل علامى ۲۲۷، ۲۲۹، ۹۵
 ۳۲۹، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۸۵
 ابوالفضل محمد صادق ۳۳
 ابوالفيض محمد سلامت ۳۳۵
 ۳۳۵، ۳۳۸

ابوالقاسم، ابن عبدالله (كاتب) ۱۹۳
 ابوالقاسم بن محمد بخارى، شيخ ۷۱
 ابوالقاسم جنيد ابن محمد صوفى
 ۶۶۹
 ابوالقاسم الحسينى ۵۶۳
 ابوالقاسم خان بهار، نواب ۸۹
 ابوالقاسم، شيخ سعيد ولي الله ۳۳۱
 ابوالقاسم، شيخ (كاتب) ۶
 ابوالقاسم كرماني ۳۳۵
 ابوالقاسم محمد ۳۶۵
 ابوالقاسم محمود، سلطان ۶۵۳
 ابواليث سمرقندى ۲۰۹
 ابو محمد معروف به سفدر حسين ۷۷
 ابو مظفر محمود شاه (والى مالوه)
 ۳۹۰
 ابوالمظفر محى الدين، فيروز شاه
 ۳۸۵
 ابوالمعارف ۳۰۲
 ابوالمعالي، شاه ۶۵، ۶۶، ۷۱
 ۲۳۵، ۲۶۶، ۳۲۳
 ابوالمعالي مؤيد بن محمد جاجرمى
 ۲۰۷
 ابوالمعالي همدانى، شيخ عين الدين
 ۲۲۷

ابوالکرم صدیقی ۴۲
 ابوالکرم نعمانی، شیخ ۶۲۲
 ابونصر آقونو، سلطان ۵۳۳
 ابونصر، خواجه ۲۹۰
 ابونصر قراهی ۵۹۲، ۴۵۳
 ابونصر نامقی جامی، شیخ ۱۰۸
 ابوالوفا مفتی ۲۱
 ابوهاشم سنگیانوی ۱۹۰
 ابی اسماعیل بن ابراهیم بخاری
 هروی ۲۵ بتکرار
 ابی الحسن بن امام العتقی، امام ۱۵
 ابی سعید ارسلان ۲۷۳
 ابی سعید القارقی ۲
 ابی طاهر ۲۹۸
 ابی عیسی محمد ۷۶
 اثر (کاتب) ۱۳۵
 اثر، میر محمدی، خواجه ۱۳۹
 ۱۵۱
 الجائتو، غیاث الدین ۳۰۶
 اجودھیا ناتھ (کاتب) ۳۳۰
 احتشام جنگ، میر موسی خان ۱۳۶
 احسان الله ۴۵
 احسان الله ممتاز، مولوی ۷۷
 احسان الله، حافظ (کاتب) ۵۷۹، ۳۲۱

احمد ۴۷۰
 احمد ابن ابوالقاسم ۲۸۷
 احمد ابن شهباز خان ۳۹۸
 احمد ابن یوسف ۳۹۹
 احمد الله ۲۸۸
 احمد الله صدیقی ۲۳۵
 احمد بخش نشاط ۸۷
 احمد برنی ۲۹۰
 احمد بن ابی بکر نیستون ۳۳۵
 احمد بن حسین بخاری ۱
 احمد بن سید جلال الدین، مولانا ۶۹
 احمد بن عبدالجلیل ۶۳۱
 احمد بن عبدالعجید ۲۰۵
 احمد بن عبدالله ۳۰۰
 احمد بن محمد ۴۴۲
 احمد بن محمود شہرستانی ۳۲۳
 احمد بن الہمدین بن حاجی (کاتب)
 ۵۳۰
 احمد جام، شیخ ۱۰۸
 احمد، حافظ ۳۹۳
 احمد الحسین بن احمد ۶۸۷
 احمد حسین رضوی ۶۶۶
 احمد خان (کاتب) ۱۶۲ بتکرار،
 ۴۴۰

احمد دین (کاتب) ۲۳۸، ۲۳۳
 احمد رضا (کاتب) ۶۱۸
 احمد (ساکن سودھرہ) ۳۰۸
 احمد سعید ۲۰۲
 احمد سنی ۲۹۰
 احمد شاہ ۳۱، ۵۸، ۱۱۵، ۱۳۸
 ۱۱۶۶، ۱۷۸، ۲۳۹، ۲۴۳، ۲۵۳
 ۲۶۳، ۲۶۵، ۳۸۰، ۵۸۳
 احمد شاہ بیگزہ ۲۹۵
 احمد شاہ درانی ۶۷۵، ۶۶۵
 احمد شکار پوری ۲۶
 احمد علی خان اجیمیری، میر ۳۲۵
 احمد علی خان (کاتب) ۴۲۹
 احمد علی سندیلوی ۸۱، ۸۹
 احمد علی، صاحبزادہ ۳۹۳
 احمد (کاتب) ۱۱۴، ۲۷۳
 احمد، محمد یونس ۱۶۳
 احمد مرتضی، سید ۳۱۰
 احمد معاز ۴۶۹
 احمد مغربی ۲۳۸
 احمد منیری ۳۳۷
 احمد یادگار ۳۳
 احمد یار ۱۰۸
 احمد یار شرف الدولہ، میر ۱۳۶

احمد یار (کاتب) ۱۹۸
 ادراک بگلاری ۱۰۳
 ارادت خان واضح ۳۳۸
 ارجن ۴۳۵
 ارشد، محمد منیر ۳۵۵
 ارزانی، محمد اکبر ۶۵۵
 اسحاق کشمیری، مولانا ۶۹
 اسحاق، ملا ۱۲۱
 اسدالله (کاتب) ۵۸۳
 اسدالله منجم ۵۲۸
 اسفندیار بیگ (کاتب) ۲۸۷
 اسکندر رومی ۶۵۸
 اسکندر منشی ۵۶
 اسلام الدین القادری، مرزا ۷۵
 اسماعیل جالندھری، ملا ۴۶
 اسماعیل جیرجانی ۳۸۸، ۳۸۳
 اسماعیل شیرازی (کاتب) ۷۳
 اسماعیل صفوی، شاہ ۵۵
 اسماعیل عماد قاسم احمد (کاتب)
 ۲۹۶
 اسماعیل (کاتب) ۱۱۱
 اسماعیل گنگوہی ۴۰۶
 اسیر، جلال الدین، مرزا ۱۰۸
 ۱۵۱